

RAAD VOOR VERGUNNINGSBETWISTINGEN

ARREST

van 15 mei 2018 met nummer RvVb/A/1718/0856
in de zaak met rolnummer 1617/RvVb/0217/A

Verzoekende partij	de vzw MILIEUFRONT OMER WATTEZ , met zetel te 9700 Oudenaarde, Dijkstraat 75
Verwerende partij	DE GEWESTELIJKE STEDENBOUWKUNDIGE AMBTENAAR van het departement OMGEVING, Ruimte Vlaanderen, afdeling Oost-Vlaanderen
	vertegenwoordigd door advocaat Paul AERTS met woonplaatskeuze op het kantoor te 9000 Gent, Coupure 5

I. BESTREDEN BESLISSING

De verzoekende partij vordert met een aangetekende brief van 8 december 2016 de vernietiging van de beslissing van de verwerende partij van 20 oktober 2016.

De verwerende partij heeft aan het gemeentebestuur van de gemeente Nazareth (hierna: de aanvrager) een stedenbouwkundige vergunning verleend onder voorwaarden voor het vernieuwen van de dorpskern op de percelen gelegen te 9810 Nazareth, Dorp, met als kadastrale omschrijving afdeling 1, sectie F, nummers 202B, 227H, 227K, 227N, 270H, 329D en 334D.

II. VERLOOP VAN DE RECHTSPLEGING

De verwerende partij dient een antwoordnota en het administratief dossier in. De verzoekende partij dient een wederantwoordnota in. De verwerende partij dient een laatste nota in.

De kamervoorzitter behandelt de vordering tot vernietiging op de openbare zitting van 3 april 2018.

De heer Lode DE BERK voert het woord voor de verzoekende partij.
Advocaat Paul AERTS voert het woord voor de verwerende partij.

Het decreet van 4 april 2014 betreffende de organisatie en de rechtspleging van sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges (DBRC-decreet) en het besluit van de Vlaamse regering van 16 mei 2014 houdende de rechtspleging voor sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges (Procedurebesluit) zijn toegepast.

III. FEITEN

De aanvrager dient op 30 mei 2016 bij de verwerende partij een aanvraag in voor een stedenbouwkundige vergunning voor "wegenis- en rioleringswerken voor dorpskernvernieuwing

van Nazareth” op de percelen gelegen te 9810 Nazareth, Dorp, met als kadastrale omschrijving afdeling 1, sectie F, nummers 202B, 227H, 227K, 227N, 270H, 329D en 334D.

De aanvraag wordt in de verklarende nota als volgt omschreven:

“De werken houden een volledige herinrichting in van het hart van Nazareth in. De ruimte rondom de kerk en begraafplaats wordt tot aan de gevels van de omringende bebouwing ingericht als een aantrekkelijke openbare ruimte met een hoge verblijfskwaliteit en een functionele inrichting voor verkeer en de periodieke evenementen als kermis en markt. Met het plan wordt ook de geleidelijke transformatie van de uitdovende begraafplaats ingezet en vormt de groene omgang een nieuwe omsluiting en decor voor het karakteristieke kerkgebouw. Het project omvat de heraanleg van wegen, trottoirs en parkeervoorzieningen, de invoering van verkeersremmende maatregelen, de inrichting van openbaar verblijfsdomein en de plaatsing van twee wachtvoorzieningen voor de bus.

De werken beheersen ook het rooien van hoogstammige bomen van de soorten: 26 Tilia cordata, 1 Acer platanoides, 26 Aesculus hippocastanum en 1 Liriodendron tulipifera t.h.v. de kerkomwalling, 85 bomen/opschot van allerlei soorten (Thuja, Picea, Taxus, Pinus, Betul,...) t.h.v. de Oude Dekenij en het aanplanten van 63 Tilia cordata en 7 Ulmus 'Columella' rondom de kerkomwalling en in Dorp/Drapstraat.”

De percelen liggen volgens de bestemmingsvoorschriften van het gewestplan ‘Oudenaarde’, vastgesteld met koninklijk besluit van 24 februari 1977 in woongebied en woongebied met culturele, historische en/of esthetische waarde.

Tijdens het openbaar onderzoek, georganiseerd van 12 juli 2016 tot en met 11 augustus 2016, dient de verzoekende partij een bezwaarschrift in.

Het agentschap voor Natuur en Bos adviseert op 7 juli 2016 ongunstig. Het advies luidt als volgt:

“ ...

Bespreking stedenbouwkundige vergunning

Voor de dorpskernvernieuwing worden de bomen rondom de kerk gekapt. Men voorziet een kwaliteitsvolle heraanplant van 63 linden en 7 olmen. Verder worden er nog hagen aangeplant.

Ook de oude dekenij met tuin wordt in het project opgenomen Deze zone zal ingericht worden als parkeerplaats. Volgens de inventarisatie is de tuin ongeveer 85 bomen rijk. Door de inrichting als parking blijven er slechts 15 bomen over. Het is gezien de geplande werken bovendien weinig waarschijnlijk dat er niet in de wortelzones van de te behouden bomen gegraven zal worden. Met andere woorden; het is weinig waarschijnlijk dat deze bomen op lange termijn kwaliteitsvol behouden kunnen blijven. De noodzaak om deze zone als parkeerplaats in te richten komt bovendien weinig tot niet tot uiting in het dossier.

De tuin ligt aan de rand van een vrij sterk verstedelijkte omgeving, waardoor de landschappelijke en ecologische waarde niet te onderschatten is. Het is aangewezen ofwel de tuin uit het project te sluiten zodat deze niet als parking ingericht wordt ofwel de tuin als tuin in het project te integreren (mits de nodige opfrissing) zodat deze een functie kan opnemen als belangrijk duurzaam toegankelijk groenelement. Dit groenelement kan zowel een sociale, landschappelijke, educatieve, ecologische, ..., functie vervullen en niet louter als parking dienst doen.

Conclusie

Op basis van de bespreking brengt het Agentschap voor Natuur en Bos een **ongunstig** advies uit.

Het Agentschap voor Natuur en Bos raadt aan de vergunning niet toe te kennen. De noodzaak om de tuin als parkeerzone in te richten komt weinig tot niet tot uiting. Het Agentschap is voorstander de tuin uit het project te sluiten zodat deze niet als parking ingericht wordt ofwel de tuin in het project te integreren (mits de nodige opfrissing) zodat deze een functie kan opnemen als belangrijk duurzaam toegankelijk groenelement.

...

Het agentschap Onroerend Erfgoed adviseert op 15 juli 2016 deels voorwaardelijk gunstig, deels ongunstig:

“ ...

B. ADVIES

1. Juridische context

Het monument de parochiekerk O.-L.-Vrouw Geboorte met de historische kerkhofsite met inbegrip van hek, omgevende muren, roepsteen, hagen, bomen, sporen van walgracht met brugje en elektriciteitscabine werd bij het ministerieel besluit van 16 juli 2014 beschermd omwille van zijn historische, artistieke, sociaal-culturele en industrieel-archeologische waarden.

Voor de aangevraagde handelingen zijn de volgende direct werkende normen van toepassing:

a. Bepalingen uit het Onroerenderfgoeddecreet:

- *Actief behoudsbeginsel (art 6.4.1);*
- *Passief behoudsbeginsel (art 6.4.3);*

b. Bepalingen uit het Onroerenderfgoedbesluit en het beschermingsbesluit:

Onderafdeling 3. Specifieke toelatingsplichten voor beschermde monumenten

Art. 6.2.4. De volgende handelingen aan of in beschermde monumenten kunnen niet worden aangevat zonder toelating van het agentschap of, zoals vermeld in artikel 6.4.4, §1, eerste lid, van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013, van de erkende onroerenderfgoedgemeente:

5° het uitvoeren van de volgende omgevingswerken:

a) het plaatsen of wijzigen van bovengrondse nutsvoorzieningen en leidingen;

b) het plaatsen of wijzigen van afsluitingen, met uitzondering van gladde schrikdraad en prikkeldraad ten behoeve van veekering;

c) het aanleggen, structureel en fundamenteel wijzigen of verwijderen van wegen en paden;

d) het vellen of beschadigen van bomen en struiken die opgenomen zijn in het beschermingsbesluit of in een goedgekeurd beheersplan, en elke handeling die een wijziging van de groeiplaats en groeivorm van de bomen en de struiken die opgenomen zijn in het beschermingsbesluit of in een goedgekeurd beheersplan tot gevolg kan hebben;

“De vrijheidsboom (Bruine beuk), de Witte paardenkastanjes en de Hollandse linden vormen zeer uitgesproken beeldbepalende objecten met een mooie representatieve

groeivorm van de solitaire bruine beuk en een mooie representatieve groeivorm bij de lindes die als kunstsnoeivorm kan omschreven worden."

2. Beoordeling

De aanvraag betreft de herinrichting van de dorpskern van Nazareth en omvat volgende werkzaamheden:

- Opbraak en heraanleg van de wegenis (incl. straatmeubilair, randinfrastructuur,...);*
- Het rooien en aanplanten van bomen;*
- De herinrichting van het kerkhof.*

Bij de herinrichting wordt de structuur van de bomenrijen (Hollandse linde) doorgetrokken rondom het kerkhof. Principeel hebben we hieromtrent geen bezwaren, maar we stellen vast dat de bestaande lindes in het huidige plan worden gerooid en vervangen door een nieuwe aanplant.

De bestaande lindes hebben een grote erfgoedwaarde en zijn afzonderlijk vermeld in het beschermingsbesluit. Deze bomen maken deel uit van de historische omgevingsaanleg en zijn beeldbepalend in het straatbeeld. Ook omwille van hun ouderdom en de historische beheersvorm dat op deze bomen worden toegepast (kandelaren) hebben deze bomen erfgoedwaarde. Vanuit erfgoed oogpunt adviseren we dan ook om deze bomen te behouden. Voor het rooien van deze bomen geven we dus een ongunstig advies.

Dit sluit echter niet uit dat de heraanleg rond de bomen kan worden uitgevoerd, mits volgende voorwaarden strikt worden nageleefd:

- De werken t.h.v. de lindes moeten onder toezicht en begeleiding van een erkende boomdeskundige plaatsvinden. De maatregelen die de boomdeskundige voorstelt ter bescherming van de bomen moeten voorafgaand met onze dienst worden besproken. Na goedkeuring van onze dienst moeten deze worden uitgevoerd.*
- Alle noodzakelijke maatregelen ter bescherming van de lindes moeten worden genomen; retourbemaling tijdens de rioleringswerken, de rioleringswerken moeten zo ver mogelijk van de bomen worden uitgevoerd, beschermen van de standplaats, aangepaste werfinrichting (tussen de bomen mag er geen werfzone worden ingericht), voorkomen van beschadiging van aan wortels, stam of kruin, verdichting van de wortelzone vermijden,... (niet limitatieve lijst, kan worden aangevuld op advies van een gecertificeerde boomdeskundige).*
- De bestaande wegenis kan met de nodige omzichtigheid worden opgebroken. In de bestaande koffer van de wegenis kan er een nieuwe halfverharding worden aangebracht. Er mag niet dieper worden afgegraven, dit om het wortelgestel van de bomen te vrijwaren.*
- Bijkomende afgravingen tussen de bomen worden niet toegelaten.*
- De werken moeten tijdens een geschikte periode van het jaar worden uitgevoerd.*

Het plan voor de nieuwe aanleg op het kerkhof is onvoldoende uitgewerkt. De paden zijn ingetekend over de bestaande grafzerken heen. Het is onduidelijk welke graven behouden blijven. Allereerst moet er een inventaris worden opgesteld van de artistieke en historisch waardevolle graftekens. Deze inventaris moet vervolgens worden meegenomen bij de herinrichting van het kerkhof.

Verder is noch de beplanting, noch de verharding in detail uitgewerkt; een beplantingsplan en details van de verharding (materiaal, typeprofiel) ontbreken. Bij een herinrichting moet de structuur van het kerkhof behouden blijven. Nieuwe aanplantingen moeten passen binnen deze historische context. Hierbij verwijzen we ook naar de beheerdoelstellingen uit het beschermingsbesluit: "Het kerkhof gelegen rond de kerk dient als groene zone ingericht

met beplanting eigen aan begraafplaatsen. Het mag geenszins het beeld geven van een gemeentepark of tuin.”

De huidige herinrichting van het kerkhof rond de beschermde vrijheidsboom (beuk), zoals het aanleggen van verharding, kunnen we niet goedkeuren. Deze werken omvatten graafwerken binnen de kruinprojectie van de boom en kunnen dus schade berokkenen aan het wortelgestel van de boom. De standplaats van deze boom moet maximaal gevrijwaard blijven van graafwerken of van betreding. Een eventuele herinrichting rond deze boom kan in overweging worden genomen indien de zone van de kruinprojectie wordt gevrijwaard. Een ronde zitbank op ruimere afstand van de boom (met rugleuning naar de boom toe) kan bvb. een afscherming van deze zone vormen.

DEELS VOORWAARDELIJK GUNSTIG, DEELS ONGUNSTIG

Volgende handelingen worden ongunstig geadviseerd omdat zij afbreuk doen aan de bescherming en in strijd zijn met de bovenvermelde direct werkende normen omwille van de volgende redenen:

- *Het rooien van de bestaande lindes.*

De bestaande lindes hebben een grote erfgoedwaarde en zijn afzonderlijk vermeld in het beschermingsbesluit. Deze bomen maken deel uit van de historische omgevingsaanleg en zijn beeldbepalend in het straatbeeld. Ook omwille van hun ouderdom en de historische beheersvorm dat op deze bomen worden toegepast (kandelaren) hebben deze bomen erfgoedwaarde. Vanuit erfgoed oogpunt adviseren we dan ook om deze bomen te behouden.

In functie van het behoud van bovenvermelde lindes worden volgende werken voorwaardelijk gunstig geadviseerd:

- *De opbraak en heraanleg van de wegenis rond het kerkhof (incl. straatmeubilair, randinfrastructuur,...);*

Volgende voorwaarden moeten strikt worden nageleefd:

- *De werken t.h.v. de lindes moeten onder toezicht en begeleiding van een erkende boomdeskundige plaatsvinden. De maatregelen die de boomdeskundige voorstelt ter bescherming van de bomen moeten voorafgaand met onze dienst worden besproken. Na goedkeuring van onze dienst moeten deze worden uitgevoerd.*
- *Alle noodzakelijke maatregelen ter bescherming van de lindes moeten worden genomen, retourbemaling tijdens de rioleringswerken, de rioleringswerken moeten zo ver mogelijk van de bomen worden uitgevoerd, beschermen van de standplaats, aangepaste werfinrichting (tussen de bomen mag er geen werfzone worden ingericht), voorkomen van beschadiging van aan wortels, stam of kruin, verdichting van de wortelzone vermijden,... (niet limitatieve lijst, kan worden aangevuld op advies van een gecertificeerde boomdeskundige).*
- *De bestaande wegenis kan met de nodige omzichtigheid worden opgebroken. In de bestaande koffer van de wegenis kan er een nieuwe halfverharding worden aangebracht. Er mag niet dieper worden afgegraven, dit om het wortelgestel van de bomen te vrijwaren.*
- *Bijkomende afgravingen tussen de bomen worden niet toegelaten.*
- *De werken moeten tijdens een geschikte periode van het jaar worden uitgevoerd.*

Het onderdeel van de herinrichting van de dorpskern binnen de contouren van het kerkhof, wordt eveneens ongunstig geadviseerd omdat het dossier immers onvoldoende informatie bevat om de aangevraagde handelingen te kunnen toetsen aan bovenvermelde direct werkende normen.

In het dossier ontbreken volgende gegevens:

- *Een inventaris van de artistieke en historisch waardevolle graftekens;*
- *een nauwkeurige beschrijving van de nieuwe aanplantingen (beplantingsplan), verhardingen (materiaal, typeprofiel).*

Bij een herinrichting moet tevens de structuur van het kerkhof behouden blijven, nieuwe aanplantingen moeten eigen zijn aan begraafplaatsen.

De ongunstig geadviseerde werken moeten uitgesloten worden uit de vergunning
...”

Met een brief van 30 augustus 2016 deelt de aanvrager aan de verwerende partij het volgende mee:

“ ...

In navolging van ons overleg van 1 augustus en 4 augustus 2016 met de adviserende instanties Natuur en Bos en Onroerend Erfgoed vindt u in bijlage een aangepaste plannenset.

Aan beide adviserende instanties werd gevraagd om op basis van deze plannenset een aangepast advies te bezorgen aan uw diensten.

Tevens vindt u bij dit schrijven het verslag van onze vergaderingen op 1 augustus en 4 augustus 2016 en een nota betreffende de parkeerproblematiek.
...”

Het agentschap voor Natuur en Bos adviseert op 12 september 2016 gunstig. Het advies luidt ditmaal als volgt:

“ ...

Bespreking stedenbouwkundige vergunning

Voor de dorpskernvernieuwing worden de bomen rondom de kerk gekapt. Men voorziet een kwaliteitsvolle heraanplant van 63 linden en 7 olmen. Verder worden er nog hagen aangeplant.

Oorspronkelijk werd op de plannen ook aangeduid dat de oude dekenij met tuin integraal in het project opgenomen zou worden. Na contact met de gemeente en uit de nieuwe plannen blijkt dat de Dekenij en een deel van de tuin niet in het project opgenomen is. Dit betekent dat een deel van het bomen-en struikenbestand behouden zal blijven.

Oorspronkelijk was het ook de bedoeling een aantal bomen in de parkeerzone te behouden. Het Agentschap voor Natuur en Bos adviseerde dit ongunstig omdat het weinig waarschijnlijk is dat het wortelstelsel tijdens de werken niet beschadigd zou worden. Dit zou resulteren in kwijnende en afgestorven bomen, mogelijk met windworp en takbreuk ten gevolg. Bovendien betrof het weinig kwaliteitsvolle bomen.

Vandaar heeft men er nu voor gekozen alle bomen en struiken binnen het project te kappen en een nieuwe kwaliteitsvolle aanplant (Lindes — 10 stuks) in harmonie met de rest van het project (nieuwe bomen rondom de kerk) te voorzien.

Conclusie

Op basis van de bespreking brengt het Agentschap voor Natuur en Bos een **gunstig** advies uit.

...

Het agentschap Onroerend Erfgoed adviseert op 19 september 2016 gunstig onder voorwaarden:

“ ...

2. Beoordeling

De aanvraag betreft de herinrichting van de dorpskern. Deze werken zijn op 15.07.2016 door onze dienst ongunstig geadviseerd. Het huidige dossier is aangepast en houdt rekening met de bemerkingen uit ons vorige advies. M.n. volgende aanpassingen zijn aangebracht:

- *De lindes ten westen en zuiden van het kerkhof blijven behouden.*
- *Het ontwerp voor de herinrichting van het kerkhof is aangepast, zodat er rekening wordt gehouden met de huidige structuur van het kerkhof. De details m.b.t de verharding en beplanting zijn toegevoegd aan het dossier.*
- *De inrichting rond de vrijheidsboom is aangepast zodat er meer afstand is gehouden t.o.v. de boom om impact in de wortelzone zoveel mogelijk te vermijden. Er wordt ook een boombescherming (voethek) in een ruime cirkel rond de beuk geplaatst.*

Rekening houdende met bovenstaande aanpassingen aan het dossier, kunnen we de huidige aanvraag goedkeuren, mits onderstaande voorwaarden strikt worden nageleefd.

GUNSTIG ONDER VOORWAARDEN

Mits naleving van de hier na volgende voorwaarden, doen de aangevraagde handelingen geen afbreuk aan de bescherming en zijn ze niet in strijd met de bovenvermelde direct werkende normen.

Volgens artikel 4.3.3 van de VCRO kan de vergunning enkel verleend worden als de voorwaarden in dit advies opgenomen worden in de vergunning.

De vergunningverlener dient de volgende voorwaarden op te nemen in de vergunning, in functie van het behoud van de lindes rondom het kerkhof:

- *De werken t.h.v. de lindes moeten onder toezicht en begeleiding van een erkende boomdeskundige plaatsvinden. De maatregelen die de boomdeskundige voorstelt ter bescherming van de bomen moeten voorafgaand met onze dienst worden besproken. Na goedkeuring van onze dienst moeten deze worden uitgevoerd.*
- *Alle noodzakelijke maatregelen ter bescherming van de lindes moeten worden genomen; retourbemaling tijdens de rioleringswerken, de rioleringswerken moeten zo ver mogelijk van de bomen worden uitgevoerd, beschermen van de standplaats, aangepaste werfinrichting (tussen de bomen mag er geen werfzone worden ingericht), voorkomen van beschadiging van aan wortels, stam of kruin, verdichting van de wortelzone vermijden, ... (niet limitatieve lijst, kan worden aangevuld op advies van een gecertificeerde boomdeskundige).*
- *De bestaande wegenis kan met de nodige omzichtigheid worden opgebroken. In de bestaande koffer van de wegenis kan er een nieuwe halfverharding worden aangebracht. Er mag niet dieper worden afgegraven, dit om het wortelgestel van de bomen te vrijwaren.*
- *Bijkomende afgravingen tussen de bomen worden niet toegelaten.*

- De werken moeten tijdens een geschikte periode van het jaar worden uitgevoerd.

Dit advies geldt enkel als toelating voor de gunstig geadviseerde handelingen, mits voldaan wordt aan de bovenvermelde voorwaarden.

...

De verwerende partij verleent op 20 oktober 2016 een stedenbouwkundige vergunning onder voorwaarden. De verwerende partij motiveert de beslissing als volgt:

“ ...

STEDENBOUWKUNDIGE BASISGEGEVENS UIT DE PLANNEN VAN AANLEG / RUIMTELIJKE UITVOERINGSPLANNEN

...

Overeenstemming met dit plan

De aanvraag is in overeenstemming met de geldende voorschriften.

...

HET OPENBAAR ONDERZOEK

...

De aanvraag is verzonden naar de gemeente NAZARETH voor de organisatie van het openbaar onderzoek. Het vond plaats van 12/07/2016 tot 11/08/2016. Er werden 2 bezwaren ingediend.

De bezwaren handelen over:

- het behoud van de oude bomen in de tuin van de dekenij en van de lindes
- perceel nr 227h behouden als weide en geen omvorming naar parking
- het behoud van de tuin van de dekenij en te behouden als groene kern en groen eiland; groene kernen spelen een belangrijke rol in welbevinden van de schoolgaande jeugd, de rusthuisbewoners en eenieder die het dorp bezoekt
- meer rekening te houden met ecologische waardes, ipv te kiezen voor Hollandse lindes beter Zomerlindes of Winterlindes; de nieuw aan te planten bomen ruimte krijgen om te groeien zodat deze ook een ecologische meerwaarde kunnen krijgen, idem voor de nieuw aan te planten haag en deze te voorzien uit inheemse struiken en laten uitgroeien als een soort heg
- uitsluitend gebruik van natuursteen van Belgische oorsprong, de milieuimpact is hiervan veel lager dan bij toepassing van de Kandla natuursteen uit India en de controverse rond deze Kandla natuursteen
- bij de rioleringswerken doorheen de dreef zorg te dragen van de wortelstelsels van de oude lindes en rekening te houden met het Technisch Vademecum Bomen en het Standaard Bestek 250

Na onderzoek van de bezwaren en opmerkingen worden volgende standpunten hieromtrent ingenomen:

Er zullen voorwaarden opgenomen worden in dit besluit in functie van behoud van de lindes Het advies van het agentschap voor Natuur en Bos is gunstig ivm het rooien van de bomen en het struikgewas; het zijn geen kwaliteitsvolle bomen en er wordt een kwaliteitsvolle heraanplant voorzien van 10 lindes in harmonie met de rest van het project

Bij het dossier is een nota mbt parkeerproblematiek gevoegd; daaruit is op te maken dat een alternatievenonderzoek heeft plaatsgevonden en de tuin van de dekenij als enige locatie dicht bij de projectzone kon weerhouden worden; dit is trouwens de enige grond eigendom van de gemeente

Het uitsluitend gebruik van natuursteen van Belgische afkomst heeft geen betrekking op een stedenbouwkundig aspect

Bij de heraanleg van wegenis en bijhorend rioleringsstelsel dient de Code van Goede Praktijk voor het ontwerp, de aanleg en het onderhoud van rioleringsystemen gevolgd te worden

De bezwaren kunnen om deze redenen niet weerhouden worden.

...

BESCHRIJVING VAN DE OMGEVING EN DE AANVRAAG

De aanvraag heeft betrekking op de herinrichting van de dorpskern van Nazareth en omvat de volgende werken:

- opbraak en heraanleg van de wegenis en riolering*
- het rooien en aanplanten van bomen en struiken met behoud van de lindes*
- de herinrichting van het kerkhof*
- plaatsing van twee wachtvoorzieningen voor de bus*
- invoering van verkeersremmende maatregelen*
- de inrichting van openbaar verblijfsdomein*
- de aanleg van een parking in de tuin van de dekenij*

De werken houden een volledige herinrichting van het dorp in, de ruimte rondom de kerk en begraafplaats wordt tot aan de gevels van de omringende bebouwing ingericht als een open ruimte en een functionele inrichting voor verkeer en periodieke evenementen zoals kermis, markt,

De dorpskern wordt aangelegd in natuursteenmaterialen en dient multifunctioneel gebruikt te kunne worden. Rond de vrijheidsboom zal een afbakening geplaatst worden ter bescherming van de stam en oppervlakkige wortelzone.

De lindes worden behouden met uitzondering van een zwakke boom waardoor de loopzone aan de buitenkant van de lindes te liggen. De overige bomen rond de begraafplaats voornamelijk paardenkastanjes en waarvan een groot deel ziek zullen gerooid worden en vervangen door lindes.

De dekenij met een deel van de tuin wordt uit het project gesloten en in dit gedeelte worden er geen bomen gerooid; in het gedeelte van de tuin welke ingericht wordt als parking worden alle bomen gerooid en er wordt een heraanplant van 8 lindes voorzien en de aanplant van een nieuwe haagbeuk.

De parking wordt uitgevoerd in natuursteen grijs en betonklinkers lichtgrijs in elleboogverband.

De RWA-leiding wordt aangesloten op de waterloop S.232 van 2^e categorie ter hoogte van de Lindendreef.

...

BEOORDELING VAN DE GOEDE RUIMTELIJKE ORDENING

Overwegende dat het totale project in overeenstemming kan gebracht worden met de planologische bestemming voor het gebied volgens het vigerende gewestplan;

Overwegende dat het project gesitueerd is in de kern van de gemeente en de integrale herinrichting van de publieke ruimte een visuele verbetering zal inhouden voor de omgeving;

Overwegende dat de ruimtelijke beperkt is, de aanvraag integreert zich in de onmiddellijke omgeving en globaal gezien betekent de aanvraag een verbetering van de bestaande toestand;

Overwegende dat de werken in functie staan van het algemeen belang en voor de plaatselijke bevolking;

Overwegende dat bij het dossier een nota mbt parkeerproblematiek gevoegd is waaruit is op te maken dat een alternatievenonderzoek heeft plaatsgevonden en de tuin van de dekenij als enige locatie dicht bij de projectzone kon weerhouden worden; dit is trouwens de enige grond eigendom van de gemeente;

Overwegende dat er geen aanzienlijke mobiliteitseffecten te verwachten zijn aangezien een nieuw parkeerterrein met voldoende parkeercapaciteit in de onmiddellijke buurt van de dorpskern wordt aangelegd;

Overwegende dat het agentschap Natuur en Bos op 12/09/2016 een voorwaardelijk gunstig advies heeft uitgebracht; oorspronkelijk was het de bedoeling een aantal bomen in de parkeerzone te behouden en het agentschap Natuur en Bos adviseerde dit ongunstig omdat het weinig waarschijnlijk is dat het wortelstelsel tijdens de werken niet beschadigd zou worden en dit zou resulteren in kwijnende en afgestorven bomen mogelijk met windworp en takbreuk tot gevolg. Bovendien betrof het weinig kwaliteitsvolle bomen. Er wordt een nieuwe kwaliteitsvolle aanplant van lindes en beukenhaag voorzien in harmonie met de rest van het project; de dekenij en een deel van de tuin wordt niet opgenomen in het project en dit betekent dat een deel van het bomen- en struiken bestand behouden blijft; Overwegende dat het agentschap Onroerend Erfgoed een voorwaardelijk gunstig advies heeft uitgebracht op 19/09/2016 in vervanging van het advies d.d. 15/07/2016 en ontvangen op 19/09/2016; de plannen zijn aangepast en houden rekening met de bemerkingen uit dit advies m.n. de lindes ten westen en ten zuiden van het kerkhof blijven behouden en het ontwerp voor de herinrichting van het kerkhof is aangepast zodat er rekening wordt gehouden met de huidige structuur van het kerkhof en de inrichting rond de vrijheidsboom is eveneens aangepast;

Mits naleving van de voorwaarden gesteld in het advies van Onroerend Erfgoed kan gesteld worden dat de aangevraagde handelingen geen afbreuk aan de bescherming doen en niet in strijd met direct werkende normen

Overwegende dat het advies van de waterbeheerder, Provinciebestuur Oost-Vlaanderen, Dienst Integraal Waterbeleid, werd ingewonnen en is voorwaardelijk gunstig; mits het opleggen van de voorwaarden kan gesteld worden dat het ontwerp de watertoets doorstaat; Overwegende dat de stedenbouwkundige vergunning wordt afgeleverd zodat het besluit van de deputatie van 25/08/2016 eveneens geldt als machtiging voor het uitvoeren van werken aan de waterloop;

Overwegende dat naar aanleiding van de uitgebrachte adviezen beperkte aanpassingen aan het ontwerp werden aangebracht welke kunnen aanvaard worden in toepassing van artikel 4.3.1.§1 van de VCRO; de aanpassingen brengen geen schending van de rechten van derden met zich mee;

Overwegende dat tijdens het openbaar onderzoek twee bezwaarschriften werden ingediend welke echter niet weerhouden worden;

Gelet op de uitgebrachte adviezen waarvan kopies gevoegd worden als bijlagen bij dit besluit;

Gelet op het gemeenteraadsbesluit van 23/05/2016 houdende goedkeuring van het ontwerp voor de herinrichting Dorp met bijhorend bestek en raming en waarvan kopie in bijlage;

ALGEMENE CONCLUSIE

Vanuit stedenbouwkundig oogpunt zijn er aldus geen bezwaren tegen de inwilliging van de aanvraag mits het respecteren van de voorwaarden/aandachtspunten gesteld in de uitgebrachte adviezen.

...

Dit is de bestreden beslissing.

IV. ONTVANKELIJKHEID VAN DE VORDERING TOT Vernietiging

Uit het dossier blijkt dat de vordering tijdig en regelmatig is ingesteld. Er worden geen excepties opgeworpen.

V. ONDERZOEK VAN DE MIDDELEN – ENIG MIDDEL

Standpunt van de partijen

De verzoekende partij voert de schending aan van artikel 6.1.2.3 van het koninklijk besluit van 28 december 1972 betreffende de inrichting en de toepassing van de ontwerp-gewestplannen en de gewestplannen iuncto de artikelen 4.1.1 en 4.1.4 van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid, van artikel 16 iuncto artikel 8 van het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu iuncto artikel 1.2.1 DABM, van artikel 4.3.1 iuncto artikel 1.1.4 VCRO, van de artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen, en van het voorzorgsbeginsel, de materiële en formele motiveringsplicht, het rechtszekerheidsbeginsel, het zorgvuldigheidsbeginsel, het integratiebeginsel en het beginsel van de behoorlijke afweging.

De verzoekende partij zet uiteen:

“ ...

Doordat verweerster niet verder komt dan te vermelden dat het aangevraagde (grotendeels) gelegen is in een woongebied met culturele, historische en/of esthetische waarde, zonder het gevraagde te toetsen aan de voorschriften van deze bestemming,

en doordat de GSA zich bedient van holle niet onderbouwde stellingen zoals "een visuele verbetering (...) voor de omgeving" en "een verbetering van de bestaande toestand" hoewel het merendeel van de bomen in de tuin die heel rijk is aan oude hoogstammige bomen verdwijnt en slechts vervangen wordt door negen bomen in een ijl verband, hetgeen de esthetische waarde en de belevingswaarde van deze dorpskern net drastisch doet reduceren, waardoor deze stellingen van de GSA kennelijk onredelijk zijn,

en doordat de GSA de keuze voor de parking motiveert vanuit een alternatievenonderzoek terwijl er geen sprake is geweest van een deugdelijk alternatievenonderzoek waarbij bvb. de herinrichting van de huidige parkeerplaatsen aan bod is gekomen,

en doordat verweerster niet nagegaan heeft hoe er schade kan vermeden worden aan de natuurwaarden hoewel nochtans duidelijk is dat de "bomenbalans" of "groenbalans" sterk negatief is,

en doordat in de toets van de goede ruimtelijke ordening geen rekening is gehouden de gevolgen van leefmilieu door het verdwijnen van de enige boomrijke site in de onmiddellijke omgeving van de dorpskern.

Terwijl in de woongebieden met culturele, historische en/of esthetische waarde geldt dat de wijziging van de bestaande toestand onderworpen aan bijzondere voorwaarden, gegrond op de wenselijkheid van het behoud.

Toelichting

...

→ Tekortkomingen van het bestreden besluit

1) Toetsing aan het gewestplanvoorschrift

Op het gewestplan (bijlage 4c) is te zien dat de betrokken boomrijke tuin van de dekenij met diens noordelijke helft in de bestemming "In woongebieden en plaatsen van culturele, historische en/of esthetische waarde" en met diens zuidelijke helft in de bestemming "woongebied"

De GSA komt niet verder dan de gewestplanvoorschriften te citeren op de pagina's 1 en 2 van het bestreden besluit. Verder op pg. 5 staat er "(..) Overwegende dat het totale project in overeenstemming kan gebracht worden met de planologische bestemming voor het gebied volgens het vigerende gewestplan; (..)" terwijl uit niets blijkt dat de GSA een effectieve toetsing heeft uitgevoerd. Meer concreet heeft hij niet nagegaan wat de wenselijk is van het behoud van de beboste kern van 74 oude hoogstammige bomen is die louter vervangen worden door 9 nieuwe bomen. Op dat vlak mist het bestreden besluit een uitdrukkelijke motivering en zijn de bepalingen van de Motiveringswet geschonden.

De tuin in kwestie, met een oppervlakte van ca. 2500m² is enorm boomrijk en vormt een groene long vlak bij deze dorpskern. Dit is iets anders dan de bomen die in een rij rond de kerk staan. Beiden, (de bomen in losstaand verband versus de bomen in geconcentreerd verband in de tuin) verdwijnen 74 bomen en worden 8 nieuwe lindes en 1 haagbeuk heraan geplant. In de betrokken tuin gaat het dus om een substantieel verlies aan bomen, i.c. van 74 naar 9. Enkel rondom de kerk wordt het verlies aan bomen gecompenseerd, maar — voor alle duidelijkheid - er komen niet meer bomen rond de kerk dan er nu al staan of m.a.w. het verlies aan bomen in de tuin wordt geenszins gecompenseerd.

...

De GSA motiveert het verlies van de bomen in de tuin i.f.v. de aanleg van een parking als volgt:

...

Bij die motivering hebben we volgende bemerkingen:

→ Er zullen voorwaarden opgenomen worden in dit besluit in functie van het behoud van de lindes Het advies van het agentschap voor Natuur en Bos is gunstig ivm het rooien van de bomen en het struikgewas; het zijn geen kwaliteitsvolle bomen en er wordt een kwaliteitsvolle heraanplant voorzien van 10 lindes in harmonie met de rest van het project (..) De lindes worden behouden met uitzondering van een zwakke boom waardoor de loopzone aan de buitenkant van de lindes te liggen. De overige bomen rond de begraafplaats voornamelijk paarden kastanjes en waarvan een groot deel ziek zullen gerooid worden en vervangen door lindes.

Dit stuk heeft betrekking op de bomen rond de kerk. Volgende bomen verdwijnen rondom de kerk: 1 beuk, 24 lindes, 27 paardekastanjes, 1 esdoorn en 1 tulpenboom.

Een paar van deze bomen zijn dood en een paar hebben zwammen op een deel van de boom. Zoals we in het bezwaar aanhaalden betekent is dit geenszins dat dit negatief is voor de biodiversiteit van deze bomen (bijlage 2c).

Uiteindelijk zal de bomenbalans rondom de kerk negatief zijn: van 54 oudere bomen naar 37 nieuwe lindes (10 lindes + de 27 paardekastanjes die vervangen worden door lindes), of een verlies van 31% van het totaal aantal bomen rond de kerk.

Wat verder precies bedoeld wordt met "harmonie" met de rest van het project is een subjectief gegeven dat hier met geen enkel objectief of objectiveerbaar element gestaafd wordt.

Wat juist en concreet bedoeld wordt met geen kwaliteitsvolle bomen wordt evenmin toegelicht.

In ieder geval staan er nu 24 lindes rond de kerk en worden er 10 nieuwe geplant. Een objectief gegeven is dat het aantal lindes sterk terugneemt. In kwantiteit gaan de lindes rond de kerk, er sterk op achteruit (min ca. 60%). Ten tweede : we hadden in het bezwaar volgende opgemerkt (bijlage 2c):

"We pleiten voor behoud van een deel van de bestaande Lindes. Er wordt gesteld dat alle bomen ziek zijn; dit klopt echter niet. Er zijn heden twee bomen ziek/dood. Er is geen gefundeerd bewijs dat deze bomen ziek zijn. Op basis van fotomateriaal kan men dit niet aantonen. Er zijn enkele bomen waar er holtes aanwezig zijn en/of waar een stuk schors weg is. Dit is geenszins een bewijs van ziekte, is overigens normaal bij het ouder worden van eender welke boom en biedt extra nestruimte voor bepaalde fauna (vleermuizen, vogels, bepaalde insecten). (..)We vragen tevens om de bomen in de toekomst minder te snoeien zodat hun kruin beter kan uitgroeien. Bomen met mooi uitgebouwde kronen vergroten de charme en uitstraling van het dorp. Oudere bomen in de stad spelen immers een belangrijke rol voor "de natuur in de stad". Het duurt vele decennia tot eeuwen vooral een boom uitgroeit tot een statige boom. Als er iedere keer nieuwe bomen aangeplant worden verliezen we keer op keer de kans om ooit prachtige volwaardige bomen te krijgen die uitstraling heeft aan dit grote plein. Daarom dus pleiten we voor het behoud van een het merendeel van de huidige Lindes. Binnen een 50tal jaar kunnen deze uitgegroeid zijn tot imposante, prachtige bomen. Met de nieuwe aanplant is het dan weer 100 jaar wachten.(..)"

Hier hebben we concreet aangetoond waarom specifiek deze oude bomen zo interessant zijn, in het licht van de biodiversiteit alsook van uitstraling en esthetiek.

De vergunningverlener verwerpt dit nu puur op basis van het niet onderbouwde argument "niet kwaliteitsvol". Dergelijk motief is evenwel niet deugdelijk. Dergelijk taalgebruik is een simpele manier om de bezwarende elementen zomaar en ongegrond van tafel te vegen.

→ de tuin van de dekenij als enige locatie dicht bij de projectzone kon weerhouden worden; dit is trouwens de enige grond eigendom van de gemeente

De eigendomstoestand is evenmin een deugdelijk motief. Daarenboven wordt dit motief gekoppeld aan het alternatievenonderzoek. Nu is het ook zo dat de zone rond de kerk waar de huidige parkeerplaatsen zijn en waar men evenzeer tot een kwalitatieve herinrichting kan komen geenszins bij de alternatieven betrokken werd, hoewel de gemeente hier ook over het volle eigendomsrecht beschikt. Men moest en wou per se een nieuw perceel inrichten als parking.

→ "De dekenij met een deel van de tuin wordt uit het project gesloten en in dit gedeelte worden er geen bomen gerooid"

Wat er echt behouden blijft als tuin is beperkt; de essentie is dat er in de tuin 74 bomen verdwijnen en dat er slechts 9 in de plaats komen. 12% van het aantal bomen in deze boomrijke tuin blijft dus maar overeind.

→ "een visuele verbetering zal inhouden voor de omgeving;"

Rondom de kerk worden de bomen vervangen en in tuin verdwijnen 74 bomen en komen 9 nieuwe bomen (78% verdwijnt daar dus). De stelling dat er een visuele verbetering komt

is derhalve kennelijk onredelijk. Misschien zien die plannen er mooi uit, maar feit blijft dat deze groene beboste kern van buurtgroen opgeofferd wordt om parking aan te leggen.

→ "globaal gezien betekent de aanvraag een verbetering van de bestaande toestand;" Ook dit is - net als de stelling van visuele verbetering - een holle niet onderbouwde slogan. Wat de GSA als een verbetering beschouwt is nog steeds een zeer sterke reductie van het totale bomenbestand. Enkel rond de kerk blijven er evenveel bomen, maar in de tuin verdwijnt 78% van het bomenbestand, dit terwijl dit enige concentratie van bomen in is in de directe omgeving van de dorpskern en dus cruciaal is voor de esthetische belevingswaarde van die dorpskern.

→ "dat bij het dossier een nota mbt parkeerproblematiek gevoegd is waaruit is op te maken dat een alternatievenonderzoek heeft plaatsgevonden"

Een visuele verbetering van de huidige parkeerplaatsen op het dorp zodat er een daadwerkelijke verbetering komt van de bestaande toestand is nooit voorwerp geweest van een alternatievenonderzoek. Een deugdelijk alternatievenonderzoek gebeurt op basis van inspraak. Hier is echter niet de minste transparantie en onderbouwing waarom de prachtige herinrichting van de huidige parkeerplaatsen sowieso uitgesloten werd. Indien dit alternatievenonderzoek echt een doorslaggevend motief is voor de goedkeuring van het project door verweerder, verwacht de rechtszoekende dat hier toch op een ernstige wijze een alternatievenonderzoek gevoerd, hierbij verwijzend naar de definitie van artikel 4.1.1 van het DABM. Meer bepaald is een herinrichting van de huidige parkeerplaatsen met behoud van de bosrijke dekenijtuin vlakbij dit dorp zeker een redelijkerwijs alternatief dat de vergunningaanvragen in diens alternatievenonderzoek in beschouwing diende te nemen, mede gelet op artikel 6.1.2.3 van het KB-gewestplan dat de wenselijkheid van het behoud voorop stelt, zoniet kan hier geen sprake zijn een volwaardig alternatievenonderzoek dat tevens vertrekt vanuit de bepalingen van dit gewestplanvoorschrift.

→ omdat het weinig waarschijnlijk is dat het wortelstelsel tijdens de werken niet beschadigd zou worden en dit zou resulteren in kwijnende en afgestorven bomen mogelijk met windworp en takbreuk tot gevolg.

Zoals we in ons bezwaarschrift aanhaalden dient iedere aannemer van werken rekening te houden Technisch Vademecum Bomen en het Standaard Bestek 250 (zie o.a. hoofdstukken groenaanleg en boombeheer).

Net op die manier kan schade aan de natuur vermeden worden (zie volgend punt). Dat Vademecum en dat standaardbestek zijn net opgesteld met de bedoeling om te vermijden dat bomen door grondwerken wegwijnen of beginnen af te sterven.

Dit bevestigt nogmaals dat verweerder dit punt uit het bezwaar straal negeert en dus geen motivering daarop biedt. Uit niets blijkt waarom hij niet kiest voor toepassing van dat Vademecum en dat Standaardbestek. Hij kiest daarentegen voor een tabula rasa terwijl het verlies van deze oude bomen gelijk staat met heel wat natuurverlies.

2) Natuurtoets

De natuurtoets vereist dat de vergunningverlener nagaat of er schade kan vermeden worden. De vraag die zich hier stelt is of de adviesverlener (het agentschap voor natuur en bos) en de vergunningverlener hier op een deugdelijke manier invulling aan gegeven hebben.

De argumenten die we hierboven aanhaalden blijven onverkort van kracht:

- Men gebruikt woorden om de nieuwe aanplanten op te hemelen, zoals "een heraanplant (..) in harmonie met de rest van het project en de stelling dat we van "weinig kwaliteitsvolle bomen" gaan naar "kwaliteitsvolle aanplant van lindes en een beukenhaag". De kwaliteit van de huidige bomen i.f.v. biodiversiteit hebben we in het bezwaar toegelicht. In dit besluitvormingsproces heeft men deze argumenten op geen deugdelijke wijze ontmoet. Men fiets hier omheen met één woord: "niet kwaliteitsvol" zonder dit begrip te objectiveren of te verduidelijken. Dit is niet ernstig.

- De bomenbalans (= het aantal bomen) gaat sterk naar beneden. Voor wat betreft de bomen in de bosrijke tuin verandert de situatie door voorliggend project van 74 oude hoogstammige bomen naar "in het gedeelte van de tuin welke ingericht wordt als parking worden alle bomen gerooid en er wordt een heraanplant van 8 lindes voorzien en de aanplant van een nieuwe haagbeuk". Voor wat betreft de lindes rond de kerk waar er heden 24 lindes, 27 witte paardekastanjes, 1 esdoorn, 1 beuk en 1 tulpenboom voorkomen lezen er wordt een kwaliteitsvolle heraanplant voorzien van 10 lindes en De overige bomen rond de begraafplaats voornamelijk paarden kastanjes en waarvan een groot deel ziek zullen gerooid worden en vervangen door lindes. Als we veronderstellen dat alle paardekastanje (27) vervangen worden door lindes, neemt het aantal bomen rond de kerk af van 54 naar 37. Conclusie : vooral in de tuin, maar ook rond de kerk neemt het aantal bomen af.

Daar gelaten de vraag of de nieuwe bomen daadwerkelijk kwaliteitsvoller zouden zijn dan bestaande bomen, kan er niet omheen gegaan worden dat de natuur in kwantiteit erop achteruitgaat. Nochtans stelt artikel 8 van het Natuurdecreet (gelezen in samenhang met artikel 16 van het Natuurdecreet) dat de natuur ook kwantiteit er niet mag op achteruit gaan. M.a.w. de lezing van dit artikel 8 maakt duidelijk dat de kwantiteit en de kwaliteit van de natuur twee afzonderlijke aspecten zijn. En net hier hebben de advies- en vergunningverlener het uitsluitend over de kwaliteit.

Conclusie : de vraag hoe de schade aan natuur — in kwantiteit — kan vermeden worden wordt hoegenaamd niet beantwoord. De vraag of de schade aan de natuur vermeden wordt — op kwalitatief vlak- wordt niet deugdelijk onderbouwd.

- Het alternatievenonderzoek waarvan sprake vertrekt geenszins van de vraag of er alternatief is waarbij er zoveel mogelijk schade aan de natuur kan worden vermeden. Nochtans is er zo'n redelijk alternatief: m.n. een visueel aantrekkelijke herinrichting van het huidige dorpsplein met behoud van het aantal bomen en behoud van de bomen die heden — door hun ouderdom — een belangrijke rol vervullen voor de biodiversiteit, doordat ze bvb. holtes bevatten die nestgelegenheid voor spechten, vleermuizen, kleine vogels bevatten en die een ruime kroon hebben die een voedselbron zijn voor tal van fytofage insecten.

- Artikel 1.2.1 van het DABM heeft als doelstelling een hoog beschermingsniveau. Dit gelezen in samenhang met de artikel 16 en 8 van het Natuurdecreet, kunnen we stellen dat ook hiermee geen rekening werd gehouden doordat verweerster niet correct onderzocht hoe schade aan de natuur kan worden vermeden.

3) Toetsing aan de goede ruimtelijke ordening

→ De vergunningverlener laat zich (in het onderdeel "beoordeling van de goede ruimtelijke ordening" in zeer algemene, niet concretiseerbare bewoordingen uit, hetgeen echter niets meer dan een stijlclausules lijken, zoals:

- de integrale herinrichting van de publieke ruimte een visuele verbetering zal inhouden voor de omgeving;

Uit niets blijkt echter dat de GSA die omgeving correct hebben omschreven, en meer bepaald dat ze hebben geduid waar de belangrijke groene elementen zich bevinden, o.m. specifiek in de gehele zone die bestemd is als "woongebied met culturele, historische en/of esthetische waarde" , daar voorliggende project daar quasi volledig mee samenvalt.

Niet alleen vanuit de toets van de goede ruimtelijke ordening is het vereist om te starten vanuit een goede beschrijving van de omgeving, ook vanuit die gewestplanbestemming is het vereist culturele, historische en/of esthetische waarden van die omgeving precies te duiden en net daarin knelt het schoentje:

Historisch gezien: de bomen rond de kerk en in de pastortuin zijn reeds decennia oud, hetgeen onmogelijk zomaar vervangen kan worden met enkele staken van jong plantgoed. Hiermee wordt hoegenaamd geen rekening gehouden. Men wijst dit argument van de hand door zonder enige onderbouwing te stellen dat de bomen niet kwaliteitsvol zijn.

Esthetisch gezien: Oudere bomen hebben een andere uitstraling dan een nieuwe aanplant. Esthetisch gezien maken ze mee de charme van zo'n dorpskern. Daarnaast vormt vooral de bosrijke tuin een prachtig ruimtelijk samenhangend geheel met de weiden ten zuiden daarvan en de oude lindendreef. Het is dit esthetisch geheel dat nu aangetast wordt door het meest bomenrijke element te laten verdwijnen voor een parking.

Cultureel gezien: deze bosrijke tuin vervult de zogenaamde "culturele ecosysteemdienst" "groene ruimte voor buitenactiviteiten"

Nochtans vereist artikel 4.3.1 van de VCRO dat het vergunningverlenende bestuursorgaan bij de beoordeling van het aangevraagde rekening houdt met de in de omgeving bestaande toestand.

- *Overwegende dat de ruimtelijke beperkt is, de aanvraag integreert zich in de onmiddellijke omgeving en globaal gezien betekent de aanvraag een verbetering van de bestaande toestand;*

Ook van deze stelling missen we een onderbouwing : op basis van welke concrete elementen komt de GSA tot deze stelling. Hierover blijven op onze honger zitten. De geciteerde lijkt een soort conclusie van een afweging die evenwel niet gebeurt is.

- *Overwegende dat de werken in functie staan van het algemeen belang en voor de plaatselijke bevolking;*

Een alternatief waarbij de huidige parkeerplaatsen visueel aantrekkelijk gemaakt worden ontbreekt echter, hoewel dit evenzeer in functie staat van het algemeen belang en daarenboven schade aan de natuur vermijdt en daarenboven getuigt van een duurzame ruimtelijke ordening waarbij rekening wordt gehouden met de negatieve gevolgen voor het leefmilieu en alsook de negatieve gevolgen op cultureel, esthetisch en historisch vlak die het gekozen alternatief wel genereert. De GSA gaat echter zonder enige kritische blik akkoord met het gebrekkig alternatievenonderzoek.

→ Verder steunt de vergunningverlener zich op het advies van ANB en op het alternatievenonderzoek. Op beiden hebben we hierboven bedenkingen geplaatst.

- Het advies van ANB staat niet stil bij de kwantitatieve achteruitgang van de natuur en al zeker niet met het gegeven dat de dekenijtuin de enige plek in de directe omgeving van Dorp is waar zich zo'n unieke concentratie aan bomen bevindt. Het is a.h.w. een minibos in dit dorp en is als dusdanig zeer bepalend voor de esthetische kwaliteiten van dit dorp. Er wordt hiermee dus geen rekening gehouden met de gevolgen voor het leefmilieu en dus ook niet met een streven naar een duurzame ruimtelijke ordening.
- Doordat geen volwaardig en deugdelijk alternatievenonderzoek is gebeurd is er globaal gezien ook niet deugdelijk rekening gehouden met de ruimtelijke draagkracht, de gevolgen voor het leefmilieu en de culturele, economische, esthetische en sociale gevolgen van dit gekozen project.

Kortom van een besluitvormingsproces dat de toets van de goede ruimtelijke ordening kan schragen is hier geen sprake.

→ De beginselen van behoorlijk bestuur

Het **voorzorgsbeginsel** werd door Uw Raad als volgt omschreven in het arrest van 8 november 2016 met nummer RvVb/A/1617/0248:

...

In voorliggend geval heeft verweerster het schadelijk effect van het verdwijnen van een aanzienlijk aantal bomen niet onderzocht. Verweerster neemt niet de minste maatregelen om er voor te zorgen dat er minstens even veel als het huidige aantal bomen overblijven.

...

De beslissing is dus niet draagkrachtig doordat verweerster zich in hoofdzaak bedient van stijlclausules en van holle niet onderbouwde woorden die er louter op gericht zijn om het project in vergelijking met de huidige situatie te verbloemen.

...

Doordat verweerster de meeste punten uit het bezwaar niet onderzocht heeft — maar zich dan maar steunt op het niet deugdelijke advies van ANB en het gebrekkige alternatievenonderzoek - heeft ze duidelijk het zorgvuldigheidsbeginsel geschonden.

...

Het **rechtszekerheidsbeginsel** houdt in dat het bestuur de door haar opgewekte en gerechtvaardigde verwachtingen van het rechtssubject niet mag beschadigen. Het rechtszekerheidsbeginsel wil de burger zekerheid geven over zijn rechtspositie. Bovendien moet de burger kunnen rekenen op een standvastigheid van het bestuur. Doordat de verschillende zaken zoals de natuurtoets minstens voor wat betreft de kwantitatieve schade aan de natuur niet toegepast werd dit beginsel geschonden. Tevens blijkt uit niets dat de vergunningverlener in dit gebied van culturele, historische en/of esthetische waarde, de wijziging van de bestaande toestand onderworpen heeft aan bijzondere voorwaarden, gegrond op de wenselijkheid van het behoud. Ook hierdoor is dit beginsel geschonden.

Het **integratiebeginsel**, dat tevens vervat zit in artikel 1.2.1 van het DABM, impliceert o.a. dat bepalingen uit andere beleidsdomeinen mee geïntegreerd worden in het beleidsdomein van de ruimtelijke ordening waaronder het vergunningenbeleid. In voorliggend geval heeft men o.a. de kwantitatieve natuurwaarden van de site onvoldoende tot niet mee in rekening gebracht in de besluitvorming. Eveneens werd geen rekening gehouden met het Technisch Vademecum Bomen en het Standaard Bestek 250 die er net op gericht zijn om schade aan de natuur te vermijden.

*Het **beginsel van de behoorlijke afweging**, dat tevens vervat zit in artikel 1.2.1 van het DABM, vereist dat de natuurbepalingen een volwaardige en evenwaardige plaats krijgen in het besluitvormingsproces. Zoals hoger toegelicht, is dit evenmin op een deugdelijke wijze gebeurd en is dus eveneens dit beginsel geschonden.*

Het middel is ernstig en gegrond.

...

De verwerende partij repliceert:

“ ...

2. Het middel is gericht tegen de aanleg van de parking in de tuin van de pastorie, waardoor 59 bomen zouden moeten verdwijnen voor de aanleg van 45 parkeerplaatsen. Ook de bomenbalans is volgens verzoekende partij rondom de kerk negatief.

In het bezwaarschrift van verzoekende partij werd reeds het behoud van de oude bomen in de tuin van de dekenij en van de lindes voorgestaan. Dit bezwaar werd in het bestreden besluit als volgt weerlegd:

...

Met betrekking tot de beoordeling van de goede ruimtelijke ordening wordt in het bestreden besluit het volgende gesteld:

...

3. De aanvraag is volgens de planologische bepalingen van het bij KB van 24 februari 1977 vastgesteld gewestplan Oudenaarde gelegen in een woongebied en een woongebied met culturele, historische en/of esthetische waarde.

...

Wanneer verzoekende partij in het verzoekschrift stelt dat de vergunningverlenende overheid niet is nagegaan of het wenselijk is van het behoud van de “beboste kern van 74 oude hoogstammige bomen”, miskent verzoekende partij de motivering van het bestreden besluit.

De vergunningverlenende overheid verwijst naar het voorwaardelijk gunstig advies van het Agentschap voor Natuur en Bos van 12 september 2016. Oorspronkelijk was het de bedoeling een aantal bomen in de parkeerzone te behouden en het Agentschap voor Natuur en Bos adviseerde dit ongunstig omdat het weinig waarschijnlijk is dat het wortelstelsel tijdens de werken niet beschadigd zou worden en dit zou resulteren in kwijnende en afgestorven bomen mogelijk met windworp en takbreuk tot gevolg. Bovendien blijkt uit het advies dat het gaat om weinig kwaliteitsvolle bomen.

...

De bestemming van woongebied met culturele, historisch en/of esthetische waarde, betekent niet dat ten allen tijde het behoud van de bestaande toestand moet gelden. De wijziging van de bestaande toestand kan maar moet onderworpen worden aan bijzondere voorwaarden.

In het aanvraagdossier wordt een nota met betrekking tot de parkeerproblematiek en een inventaris van de bestaande bomen en struiken in de tuin van de pastorie gevoegd. Op basis hiervan heeft het Agentschap voor Natuur en Bos, rekening houdend met het behoud van een deel van de tuin van de pastorie en de in dit gedeelte bestaande bomen, gunstig geadviseerd dat alle bomen en struiken binnen het projectgebied worden gerooid. Het gaat immers om weinig kwaliteitsvolle bomen. Bovendien worden nieuwe kwaliteitsvolle bomen aangeplant in harmonie met de rest van het project.

Ook het Agentschap Onroerend Erfgoed heeft op basis van deze aangepaste plannen een voorwaardelijk gunstig advies verleend.

In het bestreden besluit wordt dan ook gemotiveerd op grond waarvan de vergunning kan worden verleend. Het kan van de vergunningverlenende overheid niet verwacht worden dat elke boom in het vergunningsbesluit wordt omschreven en beoordeeld. Dit geldt des te meer wanneer de adviesverlenende instanties een gunstig advies verlenen.

Bovendien vermengt verzoekende partij de lindes rond de kerk en het rooien van de bomen en struiken in de tuin van de pastorie. Niet alleen gaat het om duidelijk te onderscheiden zaken, bovendien worden de lindes rond de kerk behouden en wordt nog een bijkomende aanplanting van 10 lindes voorzien.

Verzoekende partij toont dan ook op generlei wijze aan dat de bestemmingsvoorschriften van het gewestplan zouden worden geschonden.

4. Verzoekende partij stelt dat de vergunningverlener ook dient na te gaan of er schade kan vermeden worden. Volgens verzoekende partij werd deze toets niet gemaakt en gaat het alternatievenonderzoek geenszins uit van de vraag of er een alternatief is waarbij er zoveel mogelijk schade aan de natuur kan worden vermeden.

De verleende vergunning betreft de volledige herinrichting van de dorpskern van de gemeente Nazareth in, de ruimte rondom de kerk en begraafplaats wordt tot aan de gevels van de omringende bebouwing ingericht als open ruimte en een functionele inrichting voor verkeer en periodieke evenementen zoals kermis, markt,

Het voorwerp van de aanvraag dient dan ook in zijn geheel te worden gezien.

Uit de nota met betrekking tot het parkeerproblematiek blijkt dat de nieuwe toestand zonder de parking in de tuin van de dekenij slechts 88 parkeerplaatsen zouden worden gerealiseerd, hetgeen zou betekenen dat slechts 53% van de parkeerplaatsen behouden blijft. Door de aanwezigheid van de school, de horeca, de publieke dienstverlening en de verschillende bedrijven is een dergelijke reductie niet wenselijk.

...

Door de aanleg van deze parking worden in totaliteit 133 parkeerplaatsen gecreëerd. Dit komt neer op ongeveer 80% van de oorspronkelijk aantal plaatsen (164). De aanleg van een extra ruimte voor parkeergelegenheid is dan ook verantwoord.

Het niet behouden van de weinig kwaliteitsvolle bomen wordt wel degelijk in de bestreden beslissing gemotiveerd en verantwoord.

5. Verzoekende partij is van oordeel dat de beoordeling van de goede ruimtelijke ordening niets meer dan stijlclausules inhouden. Verzoekende partij kan hierin niet worden gevolgd.

Het gaat steeds om dezelfde kritiek van verzoekende partij die in strijd met de inventaris van de bestaande bomen en het gunstig advies van het Agentschap voor Natuur en Bos van oordeel is dat het gaat om kwaliteitsvolle bomen.

Het komt aan verzoekende partij toe om op afdoende wijze aan te tonen dat de beoordeling van de goede ruimtelijke ordening gesteund is op verkeerde feiten en/of deze feiten niet correct worden beoordeeld. Door louter het tegendeel voor te houden zonder op concrete wijze de inventaris van de bestaande bomen en de toelichting bij deze inventaris te

weerleggen, toont verzoekende partij op geen enkele wijze aan dat de beoordeling van de vergunningverlenende overheid kennelijk onredelijk zou zijn (zie arrest nr. RvVb/1617/A/0425 van 20 december 2016).

6. Dezelfde bemerkingen en weerlegging gelden ook voor de door verzoekende partij ingeroepen beginselen van behoorlijk bestuur en worden bij deze dan ook als herhaald en hernomen beschouwd.

De vergunningverlenende overheid heeft haar beoordeling gesteund op het aanvraagdossier, met inbegrip van de inventaris van de bestaande bomen in de tuin van de pastorie en de nota met betrekking tot de parkeerproblematiek ingevolge de herinrichting van de dorpskern van de gemeente Nazareth.

Bovendien hebben de adviesverlenende instanties rekening houdend met de aangepaste plannen een gunstig advies verleend.

Verzoekende partij kan dan ook niet op ernstige wijze voorhouden dat de vergunningverlenende overheid niet zorgvuldig zou hebben gehandeld en de ingeroepen beginselen van behoorlijk bestuur zou hebben geschonden.

Het volstaat bovendien te verwijzen naar de weerlegging van de overige onderdelen van het verzoekschrift van verzoekende partij. Het tegendeel wordt door verzoekende partij geenszins aangetoond.

...

De verzoekende partij dupliceert:

“ ...

➡ Eerste plan versus het nieuw plan (voor de dekenijtuin)

Het eerste plan is het plan dat in openbaar onderzoek ging van 12 juli tot 11 augustus 2016. Bij dit plan werden ook de eerste adviezen van o.a. het Agentschap voor Natuur en Bos d.d. 7 juli 2016, van Onroerend Erfgoed op 15 juli 2016.

Bij het aangepaste plan werd geen openbaar onderzoek georganiseerd maar wel een nieuwe adviesronde, waarbij het Agentschap voor Natuur en Bos d.d. 12 september 2016 en Onroerend Erfgoed d.d. 19 september 2016, een nieuw advies verleenden.

...

Vaststellingen bij die adviezen:

- Betreffende het aantal van de 85 bomen dat overblijft:
 - Volgens het oorspronkelijk plan : 15 bomen
 - Volgens het nieuwe plan : 10 bomen
- Betreffende de waarde van de huidige bomen
 - Bij het oorspronkelijke plan schreef ANB dat het “weinig waarschijnlijk dat deze bomen op lange termijn kwaliteitsvol behouden kunnen blijven.” én dat “de landschappelijke en ecologische waarde niet te onderschatten is.”
 - Bij het nieuwe plan adviseert ANB “Oorspronkelijk was het ook de bedoeling een aantal bomen in de parkeerzone te behouden. Het Agentschap voor Natuur en Bos adviseerde dit ongunstig omdat het weinig waarschijnlijk is dat het wortelstelsel tijdens de werken niet beschadigd zou worden. Dit zou resulteren in kwijnende en afgestorven

bomen, mogelijk met windworp en takbreuk ten gevolg. Bovendien betrof het weinig kwaliteitsvolle bomen.”

A. Verwerende partij gebruikt in de motieven van het bestreden besluit en nu opnieuw in de Antwoordnota volgende zin uit het nieuwe advies van ANB “Bovendien blijkt uit het advies dat het gaat om weinig kwaliteitsvolle bomen.”

Dit element is in tegenspraak met hetgeen er in het vorige advies gesteld werd, ten eerste waar aangegeven staat dat de landschappelijke en ecologische waarde van de tuin met deze bomen niet te onderschatten is.

Het element dat “weinig waarschijnlijk dat deze bomen op lange termijn kwaliteitsvol behouden kunnen blijven.” maakt een blik op de toekomst; m.n. onder het huidige projectvoorstel gaan de bomen aan kwaliteit verliezen. Deze zin zegt echter niets over de huidige kwaliteit van de bomen; we lezen echter wel dat hier een niet te onderschatten ecologische en landschappelijke waarde hebben. Mochten de bomen niet kwaliteitsvol zijn, zouden ze ook geen hoge ecologische en landschappelijke waarde hebben.

Uit de vergelijking van het oude versus nieuwe advies valt al af te leiden dat het Agentschap voor Natuur en Bos kennelijk onredelijk handelde. Zonder gegronde reden geven ze aan waarom plotsklaps de kwaliteit van de bomen tussen 5/7/2016 en 12/9/2016 zou gedaald zijn.

*Daarenboven dient vastgesteld dat ANB niet nagaat hoe schade aan de **bestaande natuurwaarden** (i.c. de 85 bomen die ze zelf op ecologisch en landschappelijk vlak hoog ingeschat hebben) kan vermeden worden. Immers het oordeel over de kwaliteit van de bomen in het nieuwe advies is niet deugdelijk (zoals ook toegelicht in het verzoekschrift) en kennelijk onredelijk, daar het vorige oordeel zomaar tegenspreekt.*

*Ze doen niets meer dan **het huidig project** met de natuurelementen die daarbij voorzien worden te beoordelen.*

Wat de toetsing aan de gewestplanvoorschriften betreft, en de in het verzoekschrift aangeklaagde gebrek aan motivering hieromtrent, verwijst verwerende partij in diens Antwoordnota (pg. 12) naar:

“(..) De vergunningverlenende overheid verwijst naar het voorwaardelijk gunstig advies van het Agentschap voor Natuur en Bos van 12 september 2016. (..)”

...

*Het gewestplanvoorschrift dat hier ondermeer van toepassing is, m.n. de woongebieden met **culturele, historische en/of esthetische waarde**, vereist dat de wijziging van de **bestaande** toestand en dus meer in het bijzonder de wijziging van die **culturele, historische en/of esthetische waarden van die** bestaande toestand, gekoppeld wordt aan bijzondere voorwaarden, die gegrond op de wenselijkheid van het **behoud** worden voorzien.*

Daar gelaten de vraag of het advies van ANB elementen zou kunnen aangewend voor een toetsing aan dit gewestplanvoorschrift, dient er op gewezen te worden dat het advies van ANB zich focust op de ecologische/biologische vragen, maar geenszins een onderzoek heeft gevoerd naar de culturele, historische en esthetische waarden van het geheel (de groene zone van de dekenijtuin en de oude bomen rond de kerk) of de afzonderlijke delen van het project.

Daarnaast heeft ANB, in tegenstelling tot diens eerste advies waar de ecologische (en landschappelijke) waarden van de dekenijtuin in de verf gezet werden, in diens tweede advies zonder enige toelichting in een kort zinnetje afgewezen en zich onmiddellijk maar gefocust op het nieuwe project.

Hoe dan ook, in het gewestplanvoorschrift van **woongebieden en plaatsen van culturele, historische en/of esthetische waarde** staat het behoud centraal. Daar van afwijken vereist een stringentere motiveringsplicht. Hieraan heeft verwerende partij duidelijk verzaakt.

Verder verwijst verwerende partij in diens Antwoordnota naar “In het aanvraagdossier wordt een nota met betrekking tot de parkeerproblematiek en een inventaris van de bestaande bomen en struiken in de tuin van de pastorie gevoegd.” op basis waarvan ANB tot diens advies is gekomen.

Ook nu weer zwijgt verwerende partij in alle talen over het eerste advies van ANB (op basis van datzelfde aanvraagdossier) waarbij deze onmiskenbaar adviseerde (eigen nadruk): “De tuin ligt aan de rand van een vrij sterk verstedelijkte omgeving, waardoor de landschappelijke en ecologische waarde niet te onderschatten is.”.

Dat deze adviesinstantie nu zomaar – zonder gegronde inhoudelijke redenen – andersluidend adviseert (m.n. “Bovendien betrof het weinig kwaliteitsvolle bomen.”), getuigt de ondeugdelijkheid van dit advies.

Tot slot verwijst verweerster naar het voorwaardelijk gunstig advies van Onroerend Erfgoed (hierna OE). In het oude noch in het nieuwe advies van OE wordt de dekenijtuin betrokken. Over dit projectonderdeel geeft OE geen advies. Daar verweerster bij aanvang van diens punt 2. schrijft “Het middel is gericht tegen de aanleg van de parking in de tuin van de pastorie, waardoor 59 bomen zouden moeten verdwijnen voor de aanleg van 45 parkeerplaatsen. Ook de bomenbalans is volgens verzoekende partij rondom de kerk negatief.” is het onduidelijk waarom verweerster nu het advies van OE hier betreft, terwijl dit geenszins gaat over de dekenijtuin.

B. I.v.m. de natuurtoets dient opgemerkt dat het gebrek aan parkeerplaatsen geen dienstig motief is om aan te tonen dat daarmee schade aan de natuurwaarde/elementen werd vermeden door de vergunningverlener.

Er wordt geciteerd uit de nota met betrekking tot het parkeerproblematiek. Enkel de 3^e paragraaf gaat over de inventarisatie van de bomen en waarbij men in die nota aanhaalt :

“(..) waarbij slechts enkele bomen als mogelijk waardevol werden beschouwd. Een groot deel van de andere bomen is verwilderd, is van weinig waarde en concurreert om licht en lucht.(..)”

Dat een groot deel van de bomen verwilderd zouden zijn en veel licht en lucht innemen, staat nu net garant voor een grote ecologische waarde. In een persartikel lezen we o.m.:

“(..) Het leefmilieu is meer gediend met een wat verwilderde tuin dan met een kort gemaaid gazon (..) Uit onderzoek (..) van het Instituut voor Landbouw- en Visserij-onderzoek (ILVO) en de KU Leuven blijkt dat een beter beheer van de tuinen 900.000 ton koolstof meer zou kunnen vastleggen in de Vlaamse privétuinen. (..) ‘Hoewel de meeste tuinen privé-eigendom zijn, moeten mensen beseffen dat hun tuin deel uitmaakt van een groter geheel’, (..). ‘Dan kunnen ze uitgroeien tot gebieden die ecosysteemdiensten leveren, zoals de strijd tegen het verlies van biodiversiteit en tegen de klimaatverandering.’”

In een overheidsbrochure krijgen we volgende tips mee voor de bescherming van de biodiversiteit :

“(..) BESCHERM DE BIODIVERSITEIT IN UW TUIN. (..) • Laat een hoekje van uw tuin verwilderen. • Laat een stapel dood hout liggen in de tuin (..)”

Op een website van de overheid lezen we:

*“(..)Zorg zelf voor meer natuur. Tien tips voor je tuin (..) Rommel mag
Laat je tuin een beetje ‘verwilderen’ of richt enkel een hoekje diervriendelijk in.
Takkenhopen, houtstapels, een berg losse bladeren, een dichte kruid- en
struikbegroeiing en allerlei klimplanten (zeker groenblijvende zoals klimop) kunnen
dienst doen als nest- en schuilgelegenheid voor vele dieren zoals egels.(..)”*

Op nog een website van de overheid lezen we :

*“(..)Ik laat een wild hoekje in mijn tuin.
Heb je een zonnig hoekje in je tuin waar bijna niemand komt (bij voorkeur bij een
haag)? Laat wilde planten hier spontaan groeien(..)”*

De enige manier waarop die nota betrokken wordt in de motieven van het bestreden besluit is de volgende:

*“(..) Overwegende dat bij het dossier een nota mbt parkeerproblematiek gevoegd is
waaruit is op te maken dat een alternatievenonderzoek heeft plaatsgevonden en de
tuin van de dekenij als enige locatie dicht bij de projectzone kon weerhouden
worden; dit is trouwens de enige grond eigendom van de gemeente;(..)”*

*Deze nota wordt dus hoegenaamd niet aangehaald ter ondersteuning van de natuurtoets.
Nieuwe motieven in de Antwoordnota kunnen het gebrek aan motivering in het bestreden
besluit zeker niet ondervangen.*

*Hoewel we in het verzoekschrift uitvoerig stil stonden bij het kwantitatief verlies van de
natuur (i.c. de negatieve bomenbalans), geeft verweerster hierop geen enkele repliek;
m.a.w. dit wordt niet betwist door de verwerende partij.*

C. *Verweerster verwijst opnieuw naar “de inventaris van de bestaande bomen en het
gunstig advies van het Agentschap voor Natuur en Bos van oordeel is dat het gaat om
kwaliteitsvolle bomen.” om te oordelen dat de toets van de goede ruimtelijke ordening van
de vergunningverlener “meer dan stijlclausules inhouden.”*

*Zoals we in het verzoekschrift hebben toegelicht, wordt geenszins de historische, culturele
en/of esthetische waarden van de bestaande directe omgeving beschreven, laat staan dat
het aangevraagd daar aan afgetoetst wordt. Verwerende partij slaagt er ook niet in, in diens
Antwoordnota om deze elementen te weerleggen in de Antwoordnota.*

D. *M.b.t. de schending van de beginselen van behoorlijk bestuur verwijst verweerster
andermaal naar de “(..)beoordeling gesteund op het aanvraagdossier, met inbegrip van de
inventaris van de bestaande bomen in de tuin van de pastorie en de nota met betrekking
tot de parkeerproblematiek ingevolge de herinrichting van de dorpskern van de gemeente
Nazareth.*

*Bovendien hebben de adviesverlenende instanties rekening houdend met de aangepaste
plannen een gunstig advies verleend.”*

*In het verzoekschrift hadden bij het voorzorgsbeginsel aangegeven bij het
voorzorgsbeginsel:*

*“In voorliggend geval heeft verweerster het schadelijk effect van het verdwijnen van
een aanzienlijk aantal bomen niet onderzocht. Verweerster neemt niet de minste*

maatregelen om er voor te zorgen dat er minstens even veel als het huidig aantal bomen overblijven. ”

Ook nu weer fietst verweerster rond dit discussiepunt met een grote bocht omheen, hoewel uit de inventaris van de bestaande bomen in de tuin van de pastorie en uit adviezen duidelijk kan afgeleid worden dat het aantal bomen sterk achteruitgaat (in de tuin van 85 naar 9).

Verder hadden in het verzoekschrift ook aangehaald m.b.t. de schending van het zorgvuldigheidsbeginsel:

“Doordat verweerster de meeste punten uit het bezwaar niet onderzocht heeft – maar zich dan maar steunt op het niet deugdelijke advies van ANB en het gebrekkige alternatievenonderzoek - heeft ze duidelijk het zorgvuldigheidsbeginsel geschonden.”

Ook hierboven hebben we stil gestaan bij de ondeugdelijkheid van het advies van ANB en de tegenstrijdigheid met diens voorgaande advies. Verweerster steunt zich nu onder bijna ieder punt van diens Antwoordnota op het feit dat ANB in diens nieuwe advies gesteld heeft “Bovendien betrof het weinig kwaliteitsvolle bomen” m.b.t. alle bomen die verdwijnen in de dekenijtuin, terwijl we in het verzoekschrift toegelicht hebben dat dit argument op niets concreets en inhoudelijks gebaseerd is.

M.b.t. het rechtszekerheidsbeginsel werd in het verzoekschrift aangehaald:

“Doordat de verschillende zaken zoals de natuurtoets minstens voor wat betreft de kwantitatieve schade aan de natuur niet toegepast werd dit beginsel geschonden. Tevens blijkt uit niets dat de vergunningverlener in dit gebied van culturele, historische en/of esthetische waarde, de wijziging van de bestaande toestand onderworpen heeft aan bijzondere voorwaarden, gegrond op de wenselijkheid van het behoud. Ook hierdoor is dit beginsel geschonden. ”

Zoals reeds aangehaald werd het kwantitatief en duidelijk meetbaar verlies aan natuur (door de negatieve bomenbalans) niet in rekening gebracht. Ze vellen enkel een oordeel over het huidige project, maar bespreken dit verlies aan natuur(kwantiteit), net als het verlies aan culturele, historische en esthetische waarden doordat een unieke bosrijke tuin grotendeel parking wordt, al helemaal niet. Neen, met enkele boutades (zoals de zinnen “Overwegende dat de ruimtelijke beperkt is, de aanvraag integreert zich in de onmiddellijke omgeving en globaal gezien betekent de aanvraag een verbetering van de bestaande toestand; Overwegende dat de werken in functie staan van het algemeen belang en voor de plaatselijke bevolking;”) verheerlijkt men het project en daar blijft het bij. Van zorgvuldig handelende overheid wordt toch meer verwacht dan deze stijlclausules.

Het middel is ernstig en gegrond.”

De verwerende partij voegt in haar laatste nota niets wezenlijk toe.

Beoordeling door de Raad

1.

De toelichting bij het middel bevat drie onderdelen.

In het eerste onderdeel “toetsing aan het gewestplanvoorschrift” stelt de verzoekende partij dat de tuin van de dekenij deels is gelegen in woongebied met culturele, historische en/of esthetische waarde en dat uit niets blijkt dat de verwerende partij het aangevraagde aan dit bestemmingsvoorschrift heeft getoetst.

In het tweede onderdeel “natuurtoets” herneemt de verzoekende partij een aantal argumenten die zijn aangehaald onder het eerste onderdeel en stelt ze dat de verwerende partij de vraag of de schade aan de natuur op kwalitatief vlak vermeden kan worden, niet deugdelijk heeft onderbouwd.

In het derde onderdeel “toetsing aan de goede ruimtelijke ordening” voert de verzoekende partij in essentie aan dat de overwegingen in de bestreden beslissing niets meer lijken dan stijlclausules.

2.

Eerste onderdeel

2.1

Het wordt niet betwist dat de tuin van de dekenij (deels) gelegen is in een woongebied met culturele, historische en/of esthetische waarde. Het voorschrift ‘gebied met culturele, historische en/of esthetische waarde’, zoals bedoeld in artikel 6, 1.2.3 van het koninklijk besluit van 28 december 1972 betreffende de inrichting en de toepassing van de ontwerp-gewestplannen en gewestplannen, bevat een nadere aanwijzing die aan het betrokken woongebied wordt gegeven en heeft het behoud tot doel van beeldbepalende elementen.

Het eerste middelonderdeel steunt op de stelling dat de verwerende partij niet is nagegaan “*wat de wenselijkheid is van het behoud van de beboste kern van 74 oude hoogstammige bomen die louter vervangen worden door 9 nieuwe bomen*”.

2.2

Uit de feiten uiteenzetting blijkt dat de aanvrager zijn plannen heeft aangepast na (deels) ongunstige adviezen van het agentschap Natuur en Bos en het agentschap Onroerend Erfgoed. Onder meer wat de tuin van de dekenij betreft werden de plannen aangepast. Een deel van de tuin wordt uit de aanvraag gesloten. De bomen in dit deel van de tuin worden niet gerooid. Uit de aangepaste plannen blijkt dat van de 74 genummerde bomen, er een tiental wordt behouden (deel van de tuin die uit de aanvraag wordt gesloten) en dat de bomen in de rest van de tuin worden gerooid.

Voorts wordt over de te rooien bomen in de tuin van de dekenij in het document “Inventarisatie bestaande bomen” dat bij de aanvraag werd gevoegd, het volgende gesteld:

“Bomen Dekenijtuin/Pastorietuin

Uit de opgemaakte inventaris blijkt dat er weinig waardevolle bomen aanwezig zijn. Het merendeel zijn minder ontwikkelde bomen, opschot, struikgoed en hakhout. Alle bomen zijn zeer jonge bomen (omtrek minder dan 1 m) en er zijn weinig tot geen bomen met rechte stam, goed ontwikkelde kruin, etc..

Er wordt een duidelijk onderscheid gemaakt tussen het gedeelte dat behouden blijft als tuin en het gedeelte dat wordt heringericht als parking. In het gedeelte dat wordt aangemerkt als tuin worden geen aanpassingen op de bestaande situatie voorzien. In het gedeelte dat tot groene parking wordt omgevormd, wordt voorgesteld om de bestaande bomen niet te behouden. Hier zou de kans weinig waarschijnlijk zijn dat deze bomen op lange termijn kwaliteitsvol behouden kunnen blijven door de graafwerken in de wortelzones en de matige ontwikkeling van de bomen. Tevens zijn de bestaande bomen, bomen die niet diep wortelen of bomen die gemakkelijk hun takken verliezen. Dit is geen goede combinatie met een parking.

Voorstel is om te opteren voor een kwalitatieve heraanplant van ca 8 bomen en het aanplanten van nieuwe hagen tussen de parkeerplaatsen. Ruimte Vlaanderen vraagt om rekening te houden met eventuele toekomstige hinder voor aanpalende percelen wanneer bomen dicht bij de perceelgrens worden ingeplant. Op basis hiervan zullen 3 bomen minder worden aangeplant dan in het oorspronkelijke plan zouden zijn behouden. Om de

uniformiteit van tussen het Dorp en deze parking te bewaren wordt ook gekozen voor de aanplant van Linden, en de toepassing van haagbeuk zoals op het Dorp.”

De inventaris waarnaar wordt verwezen, bevestigt dat het bomen betreft met een stamomtrek van minder dan een meter en voor het grootste gedeelte van minder dan een halve meter en minder. De inventaris bevat verder een “toelichting en overzichtskaart te behouden en te verwijderen bomen”, een “Beschrijving te behouden bomen Ommegang” en een “Beschrijving te verwijderen bomen Ommegang”, waarbij telkens per boom een evaluatie wordt gemaakt.

Voorts blijkt dat de plannen ook werden aangepast voor de herinrichting rond de kerk. De aanpassing betreft onder meer de linden ten westen en ten zuiden van het kerkhof die behouden blijven.

De aanpassing van de plannen komt meermaals ter sprake in de bestreden beslissing.

De verzoekende partij betreft in haar kritiek zoals uiteengezet in het verzoekschrift noch het feit dat de plannen zijn aangepast, noch de opgemaakte inventaris en evaluatie van de te verwijderen bomen.

2.3

De stelling van de verzoekende partij dat de verwerende partij diende te oordelen over de wenselijkheid van het behoud van 74 oude hoogstammige bomen contrasteert, in het licht van de vaststellingen in het vorig randnummer, in ernstige mate met de gegevens die blijken uit het dossier, zonder dat op enige wijze wordt aangetoond dat deze gegevens onjuist zijn.

Er kan derhalve niet anders dan vastgesteld worden dat het middelonderdeel steunt op een verkeerde veronderstelling dat in de tuin van de dekenij 74 oude hoogstammige bomen worden voorzien om te worden gerooid.

De verzoekende partij stelt in haar toelichting ook nog dat enkel rond de kerk het verlies aan bomen wordt gecompenseerd, maar dat er niet meer bomen komen dan er thans staan. Hoe deze toelichting in verband staat met de stelling van de verzoekende partij dat de verwerende partij ten onrechte de wenselijkheid van het behoud van 74 oude hoogstammige bomen niet heeft onderzocht, in functie van de vigerende bestemmingsvoorschriften, is echter niet duidelijk. Deze beweerde hoogstammige bomen situeren zich immers niet ter hoogte van de kerk, maar ter hoogte van de dekenij.

Bovendien contrasteert de eigen stelling van de verzoekende partij dat het verlies aan bomen rond de kerk wordt gecompenseerd dan nog met het verdere betoog van de verzoekende partij dat er een verlies zou zijn van 31% van het totaal aantal bomen rond de kerk. Deze stelling steunt blijkbaar op het rooien van 54 oudere bomen en aanplant van 37 nieuwe linden, hetgeen dan weer niet klopt met de gegevens die blijken uit de aangepaste plannen (behoud van 23 bomen en aanplant van 48 nieuwe bomen) en het advies van het agentschap Natuur en Bos, waarin sprake is van “een kwaliteitsvolle heraanplant van 63 linden en 7 olmen” rond de kerk. Nog later in het betoog van de verzoekende partij is dan opeens sprake van een achteruitgang van ongeveer 60% van de bomen rond de kerk. Het is niet duidelijk hoe dit alles begrepen moet worden.

De conclusie van het voorgaande is dat het middelonderdeel, in de mate dat het begrepen wordt zoals het onder de titel wordt gesuggereerd en in eerste instantie zo ook uitgelegd, met name een gebrek aan onderzoek van overeenstemming met de bestemmingsvoorschriften, steunt op feiten die, hetzij, niet aangetoond zijn en in elk geval strijdig met de gegevens van het dossier, hetzij, niet gerelateerd kunnen worden aan de eigen stelling van de verzoekende partij.

2.4

De verzoekende partij bekritiseert onder het middelonderdeel nog verschillende passussen in de bestreden beslissing, die ofwel betrekking hebben op de weerlegging van de bezwaren, ofwel betrekking hebben op de beoordeling van de aanvraag met de goede ruimtelijke ordening.

In de mate dat deze kritiek kan beschouwd worden als een afzonderlijk middelonderdeel en als het aanvoeren van een ondeugdelijke motivering, kan nog worden vastgesteld wat volgt.

2.4.1

Zoals reeds vastgesteld levert de verzoekende partij kritiek op de weerlegging van de bezwaren. In de mate dat die kritiek steunt op een verlies van 31% en 60% van de bomen rond de kerk, kan verwezen worden naar de bespreking onder het randnummer 2.3. Hetzelfde geldt voor de verwijzing naar het rooien van 74 bomen.

Voor zover de verzoekende partij stelt dat “harmonie” een subjectief gegeven is en niet met een objectiveerbaar element gestaaft wordt, is het nochtans duidelijk dat daarmee in de bestreden beslissing verwezen wordt naar de voorziene linden in de tuin van de dekenij en de lindebomen rond de kerk.

De verwijzing naar kwaliteitsvolle bomen is een duidelijke verwijzing naar de nieuwe aanplant zoals voorzien in de aanvraag, die ook in het advies van het agentschap Natuur en Bos wordt beschouwd als kwaliteitsvolle nieuwe aanplant. Er kan niet ingezien worden hoe die beoordeling aanleiding zou moeten zijn om de bestreden beslissing te vernietigen.

In de mate dat de verzoekende partij verwijst naar haar bezwaar dat betrekking heeft op het behoud van lindebomen rond de kerk, is hiervoor reeds vastgesteld dat het project werd aangepast, waarbij de bestaande lindebomen rond de kerk aan de westelijke en zuidelijke kant worden behouden. Het dossier bevat bovendien, zoals reeds vastgesteld, een inventaris, beschrijving en evaluatie van de bomen rond de kerk die voorzien worden om te worden behouden en gerooid. De verzoekende partij laat na op enige wijze dit document bij haar kritiek te betrekken en toont derhalve dan ook niet aan dat het kennelijk onredelijk is dat wordt voorzien in het rooien van een aantal bomen.

De verzoekende partij stelt ten slotte nog dat eigendom geen deugdelijk motief is voor de keuze van de locatie van de parking en bekritiseert het alternatievenonderzoek omdat een kwalitatieve herinrichting van de bestaande parking rond de kerk niet werd onderzocht. De passus die de verzoekende partij viseert betreft de verwijzing naar de nota ‘parkeerproblematiek’ met alternatievenonderzoek die bij het dossier werd gevoegd. Uit de verklarende nota bij de aanvraag blijkt dat het project een volledige herinrichting van het hart van Nazareth inhoudt, waarbij de volledige ruimte rond de kerk en de begraafplaats wordt ingericht “als een aantrekkelijke openbare ruimte met een hoge verblijfskwaliteit” en een functionele inrichting voor verkeer en periodieke evenementen als kermis en markt. Het project omvat de heraanleg van wegen, trottoirs en parkeervoorzieningen, de invoering van verkeersremmende maatregelen, de inrichting van openbaar verblijfsdomein en de plaatsing van twee wachtplaatsen voor de bus. Uit de gegevens van het dossier blijkt dat het de bedoeling is van de gemeente Nazareth om het openbaar domein herin te richten met minder ruimte voor parkeerplaatsen. Uit de nota ‘parkeerproblematiek’ blijkt dat van de bestaande 164 parkeerplaatsen 88 parkeerplaatsen worden behouden, maar dat dit niet volstaat om te voldoen aan de parkeernoden, gezien de aanwezigheid van de school, horeca, publieke dienstverlening en bedrijven. In de nota worden twee locaties besproken die in aanmerking kunnen komen voor de aanleg van nieuwe parkeerplaatsen. Een deel van de tuin van de dekenij wordt uiteindelijk weerhouden voor 44 nieuwe parkeerplaatsen. De verzoekende partij maakt niet aannemelijk dat nog andere locaties in aanmerking zouden kunnen komen en alleszins niet dat door een “kwalitatieve herinrichting” van de bestaande parkeerplaatsen in de zone rond de

kerk het bestaande aantal parkeerplaatsen dermate verhoogd zou kunnen worden dat er geen nood zou bestaan aan een nieuwe locatie.

2.4.2

De kritiek van de verzoekende partij op de beoordeling van de verenigbaarheid van de aanvraag met de goede ruimtelijke ordening, met name dat het project een visuele verbetering en een verbetering van de bestaande toestand zal inhouden, gaat opnieuw uit van het verdwijnen van een bomenbestand die niet blijkt uit de gegevens van het dossier. De verzoekende partij toont bovendien niet aan dat deze beoordeling, die betrekking heeft op het geheel van het project van dorpskernvernieuwing, kennelijk onredelijk is.

De laatste passus die de verzoekende partij bekritiseert wordt door de verwerende partij aangehaald bij de beoordeling van de goede ruimtelijke ordening, maar betreft een opmerking in het advies van het agentschap Natuur en Bos. Bij de aanpassing van de plannen was het de bedoeling van de aanvrager om ook een aantal bomen in het deel van de tuin van de dekenij dat heringericht wordt als parking, te behouden. Het agentschap haalt dit aan in zijn advies, maar stelt dat het dat ongunstig adviseerde *“omdat het weinig waarschijnlijk is dat het wortelstelsel tijdens de werken niet zou beschadigd worden en dit zou resulteren in kwijnende en afgestorven bomen met windworp en takbreuk tot gevolg”*. Het agentschap voegt daar nog aan toe dat het bovendien weinig kwaliteitsvolle bomen betreft en dat er wordt voorzien in kwaliteitsvolle aanplant (linden) in harmonie met de rest van de project (linden rond de kerk). De stelling van de verzoekende partij dat iedere aannemer rekening moet houden met het ‘Technisch Vademecum Bomen’ en ‘Standaardbestek 250’, toont de ondeugdelijkheid niet aan van het advies van het agentschap Natuur en Bos en dus evenmin van de bestreden beslissing die daarop steunt.

3.

Tweede onderdeel

3.1

De toelichting onder dit middel bevat voornamelijk argumentatie die de verzoekende partij reeds heeft aangevoerd onder het eerste middelonderdeel, met name (1) de kwaliteit van de bestaande bomen in functie van biodiversiteit en het niet aangetoond zijn van “niet kwaliteitsvol” en “kwaliteitsvolle aanplant” zoals overwogen wordt in de bestreden beslissing, (2) de daling van het bomenbestand, en (3) kritiek op het alternatievenonderzoek dat niet vertrekt vanuit de vraag of schade aan de natuur kan vermeden worden.

3.2

Artikel 16, §1 Natuurdecreet bepaalt:

“In het geval van een vergunningsplichtige activiteit, draagt de bevoegde overheid er zorg voor dat er geen vermijdbare schade aan de natuur kan ontstaan door de vergunning of toestemming te weigeren of door redelijkerwijze voorwaarden op te leggen om de schade te voorkomen, te beperken of, indien dit niet mogelijk is, te herstellen.”

De zorgplicht die dit artikel omvat, houdt de verplichting in voor elke vergunningverlenende overheid er voor te zorgen dat door het toelaten van een handeling of activiteit geen vermijdbare schade aan de natuur kan ontstaan, ongeacht de aard of het voorwerp van de aanvraag, en ongeacht de planologische bestemming van het gebied.

Of het vergunningverlenend bestuursorgaan de in artikel 16, §1 Natuurdecreet opgelegde zorgplicht is nagekomen moet blijken hetzij uit de bestreden beslissing, dan wel minstens uit de stukken van het dossier.

Artikel 8 Natuurdecreet luidt als volgt:

“De Vlaamse regering neemt alle nodige maatregelen ter aanvulling van de bestaande regelgeving om over het gehele grondgebied van het Vlaamse Gewest de milieukwaliteit te vrijwaren die vereist is voor het behoud van de natuur en om het standstill-beginsel toe te passen zowel wat betreft de kwaliteit als de kwantiteit van de natuur.”

Deze bepaling maakt deel uit van de “algemene doelstellingen van het natuurbeleid”. Ze worden in de memorie van toelichting (Parl. St. VI. Parl. 1996-97, nr. 690-1, 7) onder meer als volgt verder toegelicht:

“Deze artikelen geven algemeen aan op welke wijze invulling zal gegeven worden aan de globale doelstelling van het decreet. Vooreerst de bescherming, de ontwikkeling, het beheer en het herstel van de natuur. Deze doelstelling kan maar gehaald worden als ook voldaan wordt aan de eisen die de natuur aan haar omgeving stelt op kwalitatief (lucht, water, bodem,) en kwantitatief vlak (beschikbare oppervlakte). Zonder in de plaats te treden van andere beleidsdomeinen, zoals het ruimtelijk beleid en het milieubeleid, zullen vanuit het natuurbeleid op dit vlak eigen accenten worden gelegd. De regelgeving die hiermee wordt beoogd, zal alleszins aanvullend werken t.a.v. de reeds bestaande. Ook de uiteindelijke uitvoering zal in samenspraak met andere beleidsdomeinen moeten plaatsvinden.

Eenzijds dient een basismilieukwaliteit bereikt te worden, die rekening houdt met de algemene gevoeligheid van de natuur voor verontreiniging, aantasting en onttrekking. Anderzijds moet er binnen gevoelige gebieden of in bepaalde omstandigheden een bijzondere milieukwaliteit worden vooropgesteld. Dit zal minimaal moeten leiden tot het behoud van de bestaande natuur en natuurelementen en van de overblijvende groene ruimten.

De maatregelen, genoemd in artikel 8 hebben tot doel de natuur en de natuurelementen te beschermen. De voorschriften kunnen beperkingen opleggen voor de instandhouding van deze natuurwaarden. Deze voorschriften mogen het gebruik volgens de bestemming van het gebied niet in het gedrang brengen. Dit laat echter wel toe om bv. een verbod op te leggen op het rooien van hagen en heggen, het opvullen van holle wegen, het wijzigen van het bodemreliëf.

Het aangehaalde stand-still-beginsel vormt samen met de eerder aangehaalde beginselen het fundament van een doeltreffend natuurbeleid. Bij de verdere planning en uitvoering van concrete maatregelen in functie van de doelstellingen zullen zij als leidraad dienen.”

Uit deze toelichting blijkt dat deze beginselbepaling, samen met andere beginselen, het fundament vormt voor een doeltreffend natuurbeleid, maar geen bepaling betreft die in absolute termen een voorschrift inhoudt voor de vergunningverlenende overheid om een vergunning te weigeren die een daling van het bomenbestand inhoudt, waar de verzoekende partij nochtans lijkt van uit te gaan. De vergunningverlenende overheid beschikt over een ruime appreciatiebevoegdheid, die enkel marginaal getoetst kan worden.

3.3

Voor zover de kritiek van de verzoekende partij de kwaliteit van de bestaande of te rooien bomen betreft, dient, net zoals bij de bespreking van het eerste onderdeel, vastgesteld worden dat de

bestaande, te behouden en te rooien bomen werden geïnterpreteerd, beschreven en geëvalueerd en de verzoekende partij dit document niet in haar kritiek betreft. Bovendien steunt de verwerende partij haar beslissing op het tweede gunstig advies van het agentschap Natuur en Bos, dat werd uitgebracht na de aanpassing van de plannen en de aanvulling van de aanvraag met de inventarisatie van de bomen en de nota 'parkeerproblematiek'. Anderzijds legt de verzoekende partij geen stukken voor die de ondeugdelijkheid van het advies van het agentschap voor Natuur en Bos en de bestreden beslissing aantonen in de mate die aannemelijk maken dat ten onrechte uitgegaan wordt van niet-kwalitatieve bomen of kwalitatieve aanplant.

De stelling van de verzoekende partij dat de bomenbalans sterk naar beneden gaat, steunt opnieuw op een bestand van te verwijderen/te behouden bomen die niet overeenstemt met de gegevens van het dossier. Een daling van het bomenbestand op zich toont bovendien niet aan dat de verwerende partij de grenzen van haar appreciatiebevoegdheid heeft overschreden.

Bij de bespreking van het eerste onderdeel is reeds vastgesteld dat de verzoekende partij er niet in slaagt aannemelijk te maken dat nog andere locaties in aanmerking zouden kunnen komen ter inrichting van nieuwe parkeerplaatsen. De verzoekende partij doet dat evenmin onder de uiteenzetting van het tweede onderdeel.

4.

Derde onderdeel

4.1

De verzoekende partij isoleert in dit onderdeel opnieuw een aantal passussen van de bestreden beslissing om vervolgens aan te voeren dat (1) uit niets blijkt dat de verwerende partij de bestaande omgeving correct heeft omschreven, (2) niet blijkt op grond van welke concrete elementen de verwerende partij tot het besluit komt dat de ruimtelijke impact beperkt is, zich integreert in de omgeving en globaal gezien een verbetering inhoudt, (3) de verwerende partij zonder enige kritische blik akkoord gaat met het gebrekkig alternatievenonderzoek, en (4) het advies van het agentschap Natuur en Bos geen rekening houdt met de kwantitatieve achteruitgang en met de tuin van de dekenij die thans een mini-bos is.

4.2

Het behoort tot de taak en de bevoegdheid van het vergunningverlenende bestuursorgaan om overeenkomstig artikel 4.3.1, §1, eerste lid, 1°, b en §2, eerste lid, 1° en 2° VCRO op concrete wijze te onderzoeken of een aanvraag beantwoordt aan de eisen van een goede ruimtelijke ordening, waarbij het vergunningverlenende bestuursorgaan rekening dient te houden met de in de omgeving bestaande toestand.

De Raad kan zijn beoordeling van de eisen van de goede ruimtelijke ordening niet in de plaats stellen van die van de bevoegde overheid. Hij kan in de uitoefening van het hem opgedragen wettigheidscontrole wel nagaan of de vergunningverlenende overheid de haar ter zake toegekende appreciatiebevoegdheid naar behoren heeft uitgeoefend, met name of zij is uitgegaan van de juiste feitelijke gegevens, of zij deze correct heeft beoordeeld en of zij op grond daarvan in redelijkheid tot haar beslissing is kunnen komen.

4.3

De omgeving en de aanvraag wordt als volgt omschreven in de bestreden beslissing:

“De aanvraag heeft betrekking op de herinrichting van de dorpskern van Nazareth en omvat de volgende werken:

-opbraak en heraanleg van de wegenis en riolering

*-het rooien en aanplanten van bomen en struiken met behoud van de lindes
-de herinrichting van het kerkhof
-plaatsing van twee wachtvoorzieningen voor de bus
-invoering van verkeersremmende maatregelen*

*-de inrichting van openbaar verblijfsdomein
-de aanleg van een parking in de tuin van de dekenij*

De werken houden een volledige herinrichting van het dorp in, de ruimte rondom de kerk en begraafplaats wordt tot aan de gevels van de omringende bebouwing ingericht als een open ruimte en een functionele inrichting voor verkeer en periodieke evenementen zoals kermis, markt,

De dorpskern wordt aangelegd in natuursteenmaterialen en dient multifunctioneel gebruikt te kunne worden. Rond de vrijheidsboom zal een afbakening geplaatst worden ter bescherming van de stam en oppervlakkige wortelzone.

De lindes worden behouden met uitzondering van een zwakke boom waardoor de loopzone aan de buitenkant van de lindes te liggen. De overige bomen rond de begraafplaats voornamelijk paardenkastanjes en waarvan een groot deel ziek zullen gerooid worden en vervangen door lindes.

De dekenij met een deel van de tuin wordt uit het project gesloten en in dit gedeelte worden er geen bomen gerooid; in het gedeelte van de tuin welke ingericht wordt als parking worden alle bomen gerooid en er wordt een heraanplant van 8 lindes voorzien en de aanplant van een nieuwe haagbeuk.

De parking wordt uitgevoerd in natuursteen grijs en betonklinkers lichtgrijs in elleboogverband.

De RWA-leiding wordt aangesloten op de waterloop S.232 van 2^e categorie ter hoogte van de Lindendreef."

De verzoekende partij beweert wel, maar toont niet aan dat de verwerende partij geen rekening heeft gehouden met de bestaande toestand. Alleszins niet door een passus te isoleren en te citeren van de bestreden beslissing.

Verder stelt de verzoekende partij dat niet alleen vanuit de toetsing aan de goede ruimtelijke ordening een goede omschrijving van de omgeving belangrijk is, maar ook vanuit de gewestplanbestemming zou het vereist zijn de culturele, historische en/of esthetische waarden van de omgeving precies aan te duiden. Met deze uiteenzetting bekritiseert de verwerende partij de beoordeling van de verenigbaarheid van de aanvraag met de bestemmingsvoorschriften, die echter reeds werd besproken bij de behandeling van het eerste middelonderdeel.

4.4

De verzoekende partij bekritiseert de overweging in de bestreden beslissing dat de ruimtelijke impact van het aangevraagde beperkt is, zich integreert in de omgeving en globaal gezien een verbetering inhoudt van de bestaande toestand, stellende dat deze stelling niet onderbouwd is. De geviseerde passus volgt op de overweging dat het project is gesitueerd in de kern van de gemeente en de integrale herinrichting van de publieke ruimte een verbetering zal inhouden van de omgeving. De verzoekende partij betwist niet dat de ruimtelijke impact van het aangevraagde beperkt is, en betwist evenmin dat het aangevraagde zich integreert in de onmiddellijke omgeving. De verzoekende partij toont ook niet aan dat de overweging dat het project een visuele verbetering betekent, die duidelijk betrekking heeft op het geheel van het project van dorpskernvernieuwing, kennelijk onredelijk is, terwijl dit een duidelijke beoordeling inhoudt. De beoordeling van de goede ruimtelijke ordening in de bestreden beslissing steunt overigens niet op enkel deze passus, maar omvat een geheel van overwegingen.

4.5

De verzoekende partij bekritiseert verder nog het advies van het agentschap Natuur en Bos. Ze stelt dat het agentschap in dat advies niet stilstaat bij de kwantitatieve achteruitgang van de natuur en bij kwaliteiten van de tuin van de dekenij. De kritiek komt er op neer dat het agentschap niet met kennis van zaken en op onzorgvuldige wijze heeft geadviseerd.

De verzoekende partij maakt deze stelling niet aannemelijk in het licht van de volgende gegevens van het dossier.

Uit de feiten uiteenzetting blijkt dat het agentschap Natuur en Bos het aangevraagde aanvankelijk ongunstig heeft beoordeeld. Het agentschap oordeelde dat de tuin van de dekenij ongeveer 85 bomen telt en door de inrichting als parking er slechts 15 bomen overblijven en dat de noodzaak om deze zone als parkeerplaats in te richten weinig tot niet tot uiting komt in het dossier. De kwaliteit van de tuin wordt in dit eerste advies overigens sterk benadrukt.

Na de aanpassing van de plannen en het toevoegen van een inventaris, beschrijving en evaluatie van de te verwijderen/te behouden bomen en een nota 'parkeerproblematiek' oordeelde het agentschap andersluidend. Het tweede advies is gunstig, waarbij onder meer verwezen wordt naar het behoud van een deel van de tuin en bomen.

Er kan op grond van de enkele bewering van de verzoekende partij niet aangenomen worden dat het agentschap niet met kennis van zaken zou hebben geadviseerd of zonder aandacht te besteden aan de kwaliteiten van de bestaande tuin en aan het aantal bomen dat wordt behouden/verwijderd/nieuw aangeplant. Anderzijds voert de verzoekende partij niet aan, laat staan dat ze zou aantonen, dat het tweede advies kennelijk onredelijk is.

4.6

In de mate dat de verzoekende partij nogmaals verwijst naar het beweerd gebrekkig alternatievenonderzoek, kan verwezen worden naar de bespreking onder het randnummer 2.4.1.

5.

In de wederantwoordnota maakt de verzoekende partij voor het eerst een analyse van het eerste en tweede advies van het agentschap Natuur en Bos en voert ze voor het eerst aan, op grond van argumentatie die niet is uiteengezet in het verzoekschrift, dat het tweede advies kennelijk onredelijk is, hetgeen neer komt op een nieuw middel. Een middel dat voor het eerst wordt aangevoerd in de wederantwoordnota is onontvankelijk.

6.

De conclusie van het voorgaande is dat de verzoekende partij geen schending aantoont van de door haar aangevoerde bepalingen en beginselen.

Het middel wordt in al zijn onderdelen verworpen.

BESLISSING VAN DE RAAD VOOR VERGUNNINGSBETWISTINGEN

1. De Raad verwerpt de vordering tot vernietiging.
2. De Raad legt de kosten van het beroep, bepaald op 175 euro, ten laste van de verzoekende partij.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel in openbare zitting van 15 mei 2018 door de vierde kamer.

De toegevoegd griffier,

De voorzitter van de vierde kamer,

Chana GIELEN

Nathalie DE CLERCQ